

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

3016

A

38

209
712

2016

A38

VERSLAG.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

0669 3482

VERSLAG

DER

TEREGTZITTING

VAN HET

HOF VAN ASSISES,

PROVINCIE HOLLAND (ZUIDER-KWARTIER),

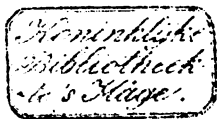
gehouden den 7^{den} Maart 1834,

IN ZAKE VAN

CONSTANT POLARI,

BESCHULDIGD VAN DIEFSTAL

IN HET PALEIS VAN HH. KK. HH. DEN PRINS EN DE
PRINSES VAN ORANJE TE BRUSSEL.

IN 'S GRAVENHAGE EN TE AMSTERDAM, BIJ
DE GEBROEDERS VAN CLEEF.

1834.

Oorzaken van verschillenden aard hebben de algemeene aandacht meer op de zaak van POLARI gevestigd, dan zulks anders, in ons land, bij de behandeling van criminele zaken gebeurt.

De teregtzitting over den persoon, die beschuldigd werd van een' zoo kostbaren schat in het paleis van den Prins van Oranje te Brussel te hebben gestolen, zoude reeds op zich zelve voldoende zijn om de belangstelling op te wekken. Doch de omstandigheid, dat men zoo lang in het onzekere heeft verkeerd en niet het minste spoor van den dader kunnen ontdekken: dat, na twee jaren vruchteloos alle nasporingen te hebben gedaan, men het eerst in Noord-Amerika eenig licht ontwaart: maar voornamelijk de moeilijkheid, om den persoon, van dien diefstal beschuldigd, naar ons land over te brengen, en zijn vonnis door onze Regters te doen uitspreken, deed zoo wel den oningewij-

den als gewijden in *Themis* geheimenissen met verlangen deze teregtzitting te gemoet zien. Of de regtsgeleerde door de behandeling der regtspunten, — de nieuwsgierige door het verhaal van wonderbare en romaneske gebeurtenissen zich in hunne verwachting moeten bedrogen vinden, kan niet door hem worden onderzocht, die slechts een getrouw verslag van het waargenomene wil geven.

Het verhaal, door sommige dagbladen van deze teregtzitting gedaan, geeft te weinig en te veel: te weinig, in zoo ver het slechts gedeeltelijk bevat wat er is voorgevallen; te veel, in zoo ver het ook zaken of woorden geeft, die door niemand zijn opgemerkt of gehoord.

Om deze redenen komt het volgende **VERSLAG** uit, waarvan de verzamelaar op geene andere verdiensten aanspraak maakt, dan op die, van het gehoorde zoo naauwkeurig mogelijk te hebben wedergegeven.

De teregtzitting wordt geopend ten tien ure.
De griffier leest de twee volgende stukken voor :

IN NAAM DES KONINGS.

Het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage , kamer van beschuldiging ,

Gehoord het rapport van den Prokureur-Generaal op de procedures door den Regter van Instructie bij de Regtbank van Eersten Aanleg , zitting houdende te 's Gravenhage , ter requisitie van den Officier bij dezelfde regtbank , geïnstrueerd tegen :

CONSTANT POLARI , zich ook genaamd hebbende CARRARA , oud volgens zijne opgave 52 à 53 jaren , van beroep koopman en fabrikant , geboren te Wick , kanton Tessin , in Zwitserland , laatst woonachtig te New-York , thans gedetineerd in het huis van arrest te 's Gravenhage , als op de nadere informatie , ingevolge 's Hofs arrest van den 9 December 1833 , in de voormelde

zaak ingewonnen door den Heer en Mr. *Scholten van Oud Haarlem*, raad in dezen Hove;

Houdende hetzelfde rapport van den Prokureur-Generaal, dat uit de instructie zou zijn geresulteerd, dat de beklaagde in den nacht van den 25 op den 26 September 1829, diefstal van eene aanmerkelijke hoeveelheid paarden, juweelen en kostbaarheden, door middel van overklimming, alsmede uitwendige en inwendige braak, in het bewoond paleis van Hunne Koninklijke en Keizerlijke Hoogheden den Prins en de Prinses van Oranje te Brussel gepleegd heeft;

De stukken tot deze zaak betrekkelijk door den Griffier gelezen zijnde;

Gezien het requisitoir van den Prokureur-Generaal, door denzelven geteekend en ter tafel overgelegd, daartoe tenderende, dat het Hof den beklaagden ter zake voorschreven, zoude stellen in staat van beschuldiging en verwijzen naar het Hof van Assises voor de provincie Holland, Zuijder-kwartier;

Overwegende dat het feit aan den beklaagden ten laste gelegd, bij de wet wordt verklaard te zijn misdadig;

Overwegende dat de instructie der zaak genoegzame bezwaren ten laste van den beklaagden oplevert, om denzelven deswegens in staat van beschuldiging te stellen;

Stelt den beklaagden CONSTANT POLARI, zich

ook genoemd hebbende CARRARA, ter zake voorschreven, dat is: ter zake van diefstal, bij nacht, door middel van overklimming, alsmede uitwendige en inwendige braak, in een bewoond huis gepleegd, in staat van beschuldiging;

Verwijst denzelfden aan het Hof van Assises voor de provincie Holland, Zuider-kwartier;

Last en beveelt, dat, overeenkomstig het bevel van gevangenneming van de regtbank voornoemd, d. d. 25 September 1833, de beklaagde uit het huis van arrest, waarin dezelve is gedetineerd, gevangelijk zal worden overgebracht naar het gevangenhuis behorende tot het Hof van Assises, waaraan hij is verwezen.

Gedaan en gewezen in 's Gravenhage, den 25 December 1833, bij de Heeren en Mrs. Baron van *Hugenpoth van Aerdt*, President, *Swellengrebel*, de *Hertoghe Huber*, *Loke*, *Brand* en *Scholten van Oud Haarlem*, raden in den Hove, die dezen hebben ondertekend benevens den Griffier.

(Geteekend) van *Hugenpoth*, *J. H. Swellengrebel*,
de *Hertoghe Huber*, *J. J. Loke*, *J. A. Brand*,
Scholten van Oud Haarlem, *P. Stratenus*.

In kennisse van mij eersten Griffier van het
Hoog Gerechtshof,

(Was get.) J. H. SPEIRMAN.

ARTE VAN BESCHULDIGING *tegen*
CONSTANT POLARI, *zich ook genoemd hebbende*
CARRARA.

De Prokureur-Generaal bij het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage,

Geeft te kennen, dat, bij arrest van voorschreven Hoog Gerechtshof, kamer van beschuldiging, d. d. 23 December 1833, in staat van beschuldiging gesteld, en naar het Hof van Assises voor de provincie Holland (Zuider-kwartier) verwezen is:

CONSTANT POLARI, zich ook genoemd hebbende **CARRARA**, oud volgens opgave 52 à 53 jaren, geboren te Wick, kanton Tessin, in Zwitserland, koopman en fabrikant, gewoond hebbende te Brussel en laatst te New-York, thans te 's Gravenhage gedetineerd.

En verklaart de Prokureur-Generaal, dat hem uit een naauwkeurig onderzoek van de stukken der procedure is gebleken:

Dat in de maand September 1829, en wel in den nacht tusschen den 25 en 26sten dier maand,

een allerbelangrijkste en zeer stoutmoedige diefstal van paarlen, juweelen en kostbaarheden uit eene behoorlijk gestolen meubelkast, genaamd diamantaire, geplaatst in het paleis van Hunne Koninklijke Hoogheden den Prins en de Prinses van Oranje te Brussel, is gepleegd;—terwijl de afwezigheid van den Prins, en het verblijf van Mevrouw de Prinses met Haar gevolg op het kasteel van Tervueren, ten gevolge hebben gehad, dat het getal der bewoners van het paleis te Brussel was verminderd;

Dat het bovenste gedeelte van voorschreven gestolen diamantaire (van welk bovenste gedeelte de sleutel destijds op Tervueren onder bewaring was eener vertrouwde kamenier van de Prinses, *Natalie Tchernicheff* genaamd,) met een groot spiegelglas was gedekt en eenige juweelen der Prinses bevatte, alsmede den sleutel van het onderste gedeelte van dat meubel, welk onderste gedeelte inhield twee kistjes van mahonie-hout van omstreeks 50 duimen (centimètres) lengte, 29 breedte en 22 hoogte, waaraan twee koperen handvaten, geschikt om in een rijtuig te worden geplaatst, hebbende het eene tot opschrift *gauche*, het andere *droite*, en inhoudende diamanten; voorts nog een kistje inhoudende eenige bijzondere kostbaarheden, die de Prinses van wijle de Keizerin, Hare Moeder, geërfd had, als ook Hoogstderzelver testament en andere ge-

heime brieven, stukken en bescheiden beschreven als volgt: » *Héritage de ma mère chérie l'Impératrice de Russie* »; — terwijl almede in het onderste gedeelte van den diamantaire geborgen waren eene kostbare shawl der Prinses (zijnde een *cachemire* met dubbele arenden in de hoeken) benevens vijf portefeuilles met brieven en papieren van aanbelang;

Dat voorschreven diamantaire in den morgen van den 26sten September 1829 opengebroken is gevonden, als zijnde het groot spiegelglas van het bovenste gedeelte ingeslagen en de juweelen, enz. daaruit weggenomen; — terwijl de sleutel van het onderste gedeelte in het bovenste geborgen zijnde geweest, door den dief bleek daaruit genomen en gebruikt te zijn om het onderste gedeelte te openen, nadat hij blijkbaar vooraf vruchteloos beproefd had het slot van dat onderste gedeelte met geweld te doen losspringen, gelijk de indrukselen van een snijdend werktuig, aan beide zijden van dat slot zichtbaar, nog genoegzaam aanduiden;

Dat voorts de twee boven omschreven kistjes, bevattende eenen kostbaren schat juweelen, benevens het kistje, inhoudende, behalve de kostbaarheden, door de Prinses van de Keizerin Hare Moeder geërfd, ook nog Hoogstderzelver testament, mitsgaders papieren, brieven en bescheiden van aanbelang, — bevonden zijn uit het

onderste gedeelte van den diamantaire gestolen te wezen, gelijk ook daaruit ontvreemd was de shawl der Prinses, welke den dief scheen gediend te hebben, om de kistjes met juweelen weg te dragen, doch die vervolgens waarschijnlijk door hem was weggeworpen, en daarna toevallig door arbeidslieden gevonden is buiten den stads-ring-muur, alwaar men mede eene ladder ontdekt heeft;

Dat desgelijks de vijf portefeuilles met brieven en papieren uit den diamantaire waren weggenomen, doch dat uit dezelve geene papieren schenen te zijn ontvreemd, als zijnde die portefeuilles doorgescheurd of doorgesneden op den grond nedergeworpen gevonden;

Dat de Heer Schultz, Secretaris der Prinses van Oranje, zoo het schijnt het eerst door den concierge wegens het in den nacht voorgevallene onderrigt, zich dadelijk naar het paleis heeft begeven, en aldaar, even als naderhand de Directeur van Politie, de Prokureur-Generaal, de Officier des Konings en de Regter ter Instructie te Brussel, den diamantaire in voege boven omschreven opengebroken en de kostbaarheden daaruit gestolen hebben bevonden;

Dat genoemde Secretaris ondertusschen, wetende dat er nog twee koffers met juweelen op diezelfde verdieping van het paleis hadden bestaan, dadelijk daarnaar onderzoek heeft in het

werk gesteld , en die koffers onaangeroerd op de gewone plaats heeft vinden staan ; — welke bevinding den Heer Schultz dan ook aanleiding heeft gegeven tot de opmerking , dat , wanneer de dief of dieven genoegzame kennis van de localiteit hadden gehad , of met den concierge in eenig verband hadden gestaan , zij alsdan even gemakkelijk de nu onaangeroerd gelatene koffers hadden kunnen openbreken en berooven , als geplaatst zijnde in de bibliotheekkamer , welke mede niet was gesloten ;

Dat bij het onderzoek nopens de wijze , waarop zich de dief of dieven den toegang tot den diamantaire , die in het slaapvertrek van de Prinses stond , hadden kunnen verschaffen , bevonden is , dat de onderste linker-glasruit eener glazen-deur van de rood-marmeren zaal , versierd met de portretten der Keizers Alexander en Nicolaas , en welke glazen-deur op den stoep van het bordes , leidende naar het terras aan den tuinkant uitkomt , van buiten met vette en zoo het scheen met olie vermengde aarde was besmeerd , en gebroken in dier voege dat de stukken glas allen van binnen op het parket der rood-marmeren zaal werden gevonden , terwijl daarbij in de zaal nog eenige bloeddroppels waargenomen en midden in de zaal de overblijfsels van eenige zwavelstokken gevonden werden , — dat de dief of dieven door de alzoo gebrokene glasruit de kruk ,

waarmede de glazendeur sloot, gemakkelijk van buiten konden bereikt en alzoo die deur geopend hebben; — terwijl de dief of dieven alzoo eenmaal in de rood marmeren zaal zich bevindende, door de daarop volgende prachtig gemeubelde zaal van wit pleister, den vrijen toegang hadden tot het slaapvertrek, waarin de meergenoemde naderhand opengebroken bevonden diamantaire naast den schoorsteen was geplaatst;

Dat voorts de dief of dieven, ten einde in den tuin, waarop de glazen-deur der rood marmeren zaal uitkomt, te kunnen komen, zich van het middel van overklimming moesten bediend hebben; — dat dan ook de Directeur van Politie te Brussel, in den tuin bij den muur, die denzelfden van de aldus genoemde *rue latérale* afscheidt, een gestolen horologie, met paarlen bezet, digt bij het terras tegen het gazon aan gevonden, en een weinig regts twee indrukseelen, als of aldaar eene ladder geplaatst was geweest, waargenomen heeft, gelijk ook voetstappen op het terras en aan de glooijing met houtgewas bezet tot aan den muur; — terwijl vervolgens door den Regter ter Instructie aan dienzelfden muur, zoo wel aan den tuinkant, als aan de zijden der *rue latérale*, die tusschen den tuin en het hotel van wijlen den Minister *Repelaer van Driel* doorloopt, en met geene schildwacht was bezet, zichtbare teekenen van de ladder en boven

die indrukken op den deksteen van dien muur de sporen of afdrukken eener morsige hand, en alzoo merkteekenen van overklimming, aanwezig werden gevonden;

Dat na de ontdekking van dezen zoo belangrijken als stoutmoedigen diefstal, eene zoo veel mogelijk naauwkeurige lijst van de uit het paleis van Z. K. H. den Prins van Oranje gestolen juweelen, paarden en andere kostbaarheden opge maakt, alomme rondgezonden en bekend gemaakt is, zijnde de gestolen voorwerpen op die lijst in de fransche taal uitgeduid en aangewezen, in maniere als volgt:

1. Quinze très grands brillans, montés sur réseaux d'or et dix chalons montés en argent et marqués d'un A.

2. Un grand bouquet d'une rose, jonquille, deux lys et petites fleurs en brillans, entourés d'un nœud en rubis.

3. Cinq nœuds et trois rosaces en brillans.

4. Une paire de boucles d'oreilles de deux grandes poires en brillans chaque.

5. Un grand diadème en brillans.

6. Un grand saphir oval entouré de brillans.

7. Un milieu de collier de trois émeraudes dont deux en poires non taillées.

8. Trois fermoirs en améthistes entourées de brillans.

9. Une paire de boucles d'oreilles en perles fines.

10. Un fil de 58 grandes perles fines.
11. Un fil de perles fines, moyenne grandeur, cousues sur velours.
12. Petites perles sans nombre.
13. Deux fleurs de lys en perles fines.
14. Un milieu de collier en trois camées.
15. Un fermoir d'un grand camée, entouré de brillans.
16. Un bracelet, portraits de Leurs Majestés l'empereur Paul et l'impératrice Marie, avec cheveux sous les diamans et l'œil de la Providence.
17. Un bracelet en malachite avec turquoises, rubis et brillans en fleurs ne m'oubliez pas.
18. Une croix en brillans.
19. Une turquoise entourée de brillans.
20. Une croix en topases entourée de brillans.
21. Un fermoir en turquoises et brillans.
22. Un bracelet en grenat et améthiste et brillans.
23. Une paire de boucles d'oreilles en turquoises, forme poires surmontées d'un brillant.
24. Un fermoir d'une grande turquoise ovale enrichie de brillans.
25. Un bracelet en turquoises d'or: talisman.
26. Un bracelet en turquoises et brillans, ayant pour fermoir une grande perle longue, entourée de brillans.
27. Une boucle de ceinture en turquoises et brillans.

28. Un peigne en turquoises et brillans , entouré de gros brillans.

29. Une petite Sévigné en turquoises et brillans.

30. Une flèche en turquoises et brillans.

31. Une boucle en perles fines en poire.

32. Une Sévigné de perles fines et brillans.

33. Une paire de topases entourées de brillans.

34. Une topase entourée de gros brillans.

35. Une émeraude gravée entourée de brillans.

36. Deux têtes de boucles d'oreilles en perles rondes entourées de brillans.

37. Une paire de boucles d'oreilles en poires d'émeraudes non taillées , surmontées d'un brillant et entourée d'un anneau de brillans , les têtes en émeraudes.

38. Un bracelet en or, saphirs et brillans.

39. Une paire de boucles d'oreilles de deux poires de perles chaque , les têtes en brillans.

40. Un saphir cabochon ronce entourée de brillans.

41. Un bracelet en agathe et or.

42. Un bracelet en or avec le portrait de Sa Majesté l'empereur Nicolas , gravé sur améthiste.

43. Un papillon en brillans turquoises et rubis.

44. Un éventail en or et fleurs pensées , et ne m'oubliez pas.

45. Quatre éventails brodés.

46. Cinq éventails en ivoire.

47. Deux éventails chinois en ivoire.
48. Un petit bracelet en turquoises, forme ne m'oubliez pas.
49. Un bracelet en or et pierres fines, forme mains jointes.
50. Deux bracelets en chrysoprases turquoises et or.
51. Deux bracelets, chiffres de Leurs Majestés le Roi et la Reine et des enfans, de turquoises sur cheveux.
52. Un fermoir en or, turquoises et brillans.
53. Un bracelet serpent.
54. Un bracelet grand talisman entouré de pierres fines, chaînes en or, et ne m'oubliez pas.
55. Un bracelet talisman et ne m'oubliez pas, avec vingt deux brillans.
56. Un bracelet de huit talismans en lapis lazuli.
57. Deux boucles en malachistes et argent.
58. Un collier et boucles d'oreilles en émeraudes et rubis, une courronne audessus.
59. Un nœud de sainte Cécile en or, rubis et émeraude.
60. Une chaîne en or mat, formée d'anneaux, à laquelle sont attachés des cachets, etc.
61. Une boucle en turquoises et or.
62. Une croix: ne m'oubliez pas turquoises et or.
63. Un grand crochet, talisman et or.
64. Une poire en topase entourée de brillans.

65. Une chrysophrase montée en petits brillans.
66. Un brillant monté en fermoir.
67. Une parure en camées, diadème; très grande chaîne, très riche collier, très riche fermoir à trois camées, idem à un camée, boucles d'oreilles.
68. Parure en améthistes, très grande chaîne et boucles d'oreilles.
69. Parure en opales, très grande chaîne, fermoir, boucles d'oreilles, etc., etc.
70. Quantité de perles fines de différentes grandeurs, montées en colliers, en réseaux, et bracelets.
71. Une guirlande de perles en fleurs de lijs et les feuilles vertes artificielles.
72. Un éventail en or massif et brillans.
73. Des brillans montés en argent chacun séparé, et portant un numéro au dessus de 1000, filés sur du fil d'argent et cousus en partie sur rubans.
74. Une branche de perles fines couleur bleuâtre montée avec brillans.
75. Un ancien éventail.
76. Plusieurs portraits anciens des Grands-Ducs Alexandre, Constantin, Nicolas et Michel, peints dans leur jeunesse.
77. Un peigne en perles fines composé de dix perles en forme de poire et dix perles rondes.
- Dat wijders zoo veel mogelijk naauwkeurige

afteekeningen zijn vervaardigd en publiek gemaakt van de voornaamste op die lijst als gestolen gesignaleerde kostbaarheden, ten einde derzelver herkenning, bijaldien zij te koop aangeboden of aangehouden mogten worden, gemakkelijk te maken en te verzekeren; terwijl in de hoop van daardoor tot de ontdekking van het gestolene en ook tot opsporing van den dief te geraken, eene premie van 25,000 gulden uitgeloofd is aan dengenen, die den gestolen schat in zijn geheel mogt terug bezorgen, met bijgevoegde bepaling, dat die premie zoude worden verdubbeld, indien de dader of daders *tevens* door hem mogten worden bekend gemaakt en aangewezen; en eindelijk met belofte van aanzienlijke belooningen, ook voor hen, die slechts gedeeltelijk de kostbaarheden zouden terug bezorgen;

Dat de nasporingen naar de gestolene juwelen en den dader of de daders des gepleegden diefstals aanvankelijk tot geene resultaten hebben geleid, en men tot in het jaar 1831 daaromtrent geheel onkundig is gebleven;

Dat echter in de maand Junij van dat jaar zekere CONSTANT POLARI, zich noemende CARRARA, zijnde de beschuldigde in dezen, (een man, die reeds vroeger in Frankrijk tot vijfjarigen arbeid in de publieke werken veroordeeld, doch ter gelegenheid van het huwelijk van Napoléon met de Aartshertogin Marie Louise begenadigd was

geworden, en onder anderen van het jaar 1827 tot 1830 te Brussel had gewoond,) met zijne bijzit *Suzanne Blanche* te New-York is aangekomen, bij zich hebbende eene menigte juweelen en kostbaarheden, en aldaar zijnen intrek genomen heeft in een logement, in hetwelk mede ontvangen was zekere Franschman, met name *Jean Roumage*, een persoon, reeds in den jare 1824 te Parijs, wegens bedriegelijke oplichting, tot gevangenzetting voor vijf jaren en 3000 franken geldboete veroordeeld, doch daarna (zoo het schijnt) uit de gevangenis ontsnapt;

Dat gemelde *Roumage* zich aan den beschuldigde dadelijk aangesloten heeft, en bepaaldelijk met deszelf bijzit *Suzanne Blanche* in zeer gemeenzame betrekkingen getreden is, terwijl hij, ten gevolge van zijnen gemeenzamen omgang met die personen te weten is gekomen, dat de beschuldigde in het bezit was van een aantal edelgesteenten en onder anderen ook van eenen grooten saphir en van een grooten geelen steen van Siberie;

Dat hij, bekend zijnde met de wettelijke verordeningen in Noord Amerika, volgens welke edelgesteenten aan een inkomend regt waren onderworpen, den beschuldigde op den 28sten Julij 1831 aan de tolbeambten te New-York wegens frauduleusen invoer dier steenen heeft gedennonceerd, en tevens begrijpende, dat die

juweelen *dezelfde* zouden zijn, welke in den nacht tusschen den 25sten en den 26sten September 1829 uit het paleis van den Prins van Oranje te Brussel waren gestolen, — zich denzelfden dag nog ook bij den nederlandschen gevolmagtigden Minister *Bangeman Huygens* vervoegd en aan denzelven te kennen gegeven heeft, de zekerheid te hebben, dat de man, die de juweelen der Prinses van Oranje onder zich had, te New-York was; — dat dezelve onder anderen bezat een' heerlijken saphir en andere juweelen van hooge waarde, — reclamerende hij voorts de door het nederlandsche Gouvernement uitgeloofde premie, ingeval hij zoo gelukkig mogt zijn, om de juweelen te doen ontdekken;

Dat ondertusschen die tolbeambten, ten gevolge der denunciatie van *Roumage*, zonder het minste verwijl, den beschuldigde in zijne woning overvallen, en bij denzelven werkelijk eene zeer aanzienlijke hoeveelheid juweelen en paarden gevonden en in beslag genomen hebben, als zijnde dezelve, in strijd met de bestaande wetten op de inkomende regten, frauduleus de Vereenigde Staten ingevoerd;

Dat het echter aan den beschuldigde is gelukt, om nog een groot gedeelte van zijnen schat van paarden en edelgesteenten, welke hij in eenen hollen rotting en holle parapluie verborgen had.

aan het oog en de nasporing der tolbeambten te onttrekken;

Dat hij zich daarmede naar Brooklyn, in de nabijheid van New-York, begeven en vervolgens de juweelen uit den stok en de parapluie genomen en dezelve, in tegenwoordigheid van *Blanche*, in een nabijgelegen bosch begraven heeft;

Dat inmiddels de nederlandsche Minister, ten gevolge der aan hem door *Roumige* gegevene openingen en gedane aanwijzingen, den beschuldigde mede heeft doen achtervolgen; doch denzelfden eerst op het spoor is gekomen, nadat de tolbeambten reeds hunne aanhaling, waarvan boven melding is gemaakt, ten uitvoer gebragt hadden;

Dat daarop de door de tolbeambten in beslag genomen juweelen aan den voornoemden Minister zijn vertoond, en dat deze zich toen door derzelver vergelijking met de in der tijd aan hem medegedeelde afteekeningen overtuigd gehouden heeft, dat die alzoo in beslag genomene en door de tolbeambten te New-York berustende kostbaarheden, werkelijk behoorden tot die, welke in den jare 1829, in het paleis van den Prins van Oranje te Brussel gestolen waren;

Dat de beschuldigde in den avond van den 30sten Julij 1831 gearresteerd en naar New-York overgebragt zijnde, ondervraagd is geworden over de wijze, waarop hij in het bezit der door de

amerikaansche tolbeambten in beslag genomene paarden en juweelen was gekomen, als wanneer hij zich met allerlei uitvlugten beholpen heeft, dan eens voorgevende dezelve te *Algiers* te hebben gekocht, — dan weder dezelven te hebben gekocht te *Parijs* van iemand uit *Luik* voor eene som van 28000 franken, en eindelijk dezelven te hebben gekocht te *Brussel*, ten tijde van den opstand aldaar;

Dat hij echter daarna, begrijpende dat zijne bijzit *Suzanna Blanche* daaromtrent openbaringen aan den nederlandschen Minister *Bangeman Huygens* had gedaan, zijne vroegere voornemens heeft laten varen, zeggende, dat *Blanche* hem verraden had, — dat hij niet noodig had te herhalen hetgeen zij reeds bekend had gemaakt, — dat *Blanche* zijn geheim wist, — dat zij alles had hetgeen hij bezat, — dat hetgeen door de tolbeambten in beslag genomen was, slechts een gedeelte uitmaakte van hetgeen hij had, en dat, ofschoon hij wel wist, dat die kostbaarheden aan de Prinses van Oranje toebehoorden, men hem echter niet zoude kunnen bewijzen, dat hij de dief der gestolene voorwerpen, die hij in bezit gehad had, zoude geweest zijn;

Dat de nederlandsche Minister *Bangeman Huygens* inderdaad door de opgaven van *Suzanna Blanche* de bevestiging bekomen heeft, dat de kostbaarheden, in welker bezit de beschuldigde

was geweest, wezenlijk van den diefstal, in den nacht tusschen den 25 en 26sten September 1829 in het paleis van den Prins van Oranje gepleegd, afkomstig waren; terwijl *Blanche* tevens daarbij heeft kennelijk gemaakt, dat de beschuldigde nabij Brussel eene kist of pot begraven had met de portretten van den Keizer van Rusland en andere kostbaarheden, waaronder cameeën en het goud en zilver, waarin de versierselen gezet waren geweest, zich zouden bevinden;

Dat ondertusschen *Suzanne Blanche*, niet alleen kennis dragende van de omstandigheid, dat door den beschuldigde eene menigte paarlen en juweelen, door middel van eenen hollen stok en holle parapluie, aan de aanhaling der amerikaansche tolbedienden onttrokken waren, — maar ook zelve bij het begraven van dezen schat op eene zekere plaats in een bosch bij Brooklyn tegenwoordig geweest zijnde, — van deze daadzaak terstond mededeeling en aanwijzing heeft gedaan aan *Roumage*, waarop zij en *Roumage* tezamen de daar ter plaatse begraven paarlen en juweelen hebben opgedolven, welke vervolgens door *Roumage* zijn in bewaring genomen geworden;

Dat onder de menigte in het bosch bij Brooklyn gevondene paarlen en juweelen zich ook bevonden twee paarlen in de gedaante eener peer, een smaragd, een diamant en nog een kleiner

diamant, welke stukken door *Roumage* aan den Minister *Bangeman Huygens* zijn overhandigd, zeggende dat dezelve aan den beschuldigde hadden behoord, — dat hij dezelve had weten op te sporen; dat hij ook de hoop had, om door de ontdekkingen van *Suzanne Blanche* nog meer kostbaarheden, door den beschuldigde bezeten, te zullen kunnen bezorgen, — dat hij wist, dat er nog meer juweelen verborgen waren, doch niet waar, — doch dat *Blanche* dit wist, en dat hij zoude trachten, zulks door haar te weten te komen;

Dat deze aan den Minister *Huygens* ter hand gestelde paarden en steenen naderhand aan den beschuldigde vertoond zijnde, deze bemerkt heeft, dat dezelve tot den door hem in het bosch bij Brooklyn begraven schat behoorden en daardoor genoopt is tot de ontdekking, dat door hem kostbaarheden in dat bosch begraven waren geworden;

Dat hij dan ook derwaarts gebragt zijnde, de plaats aangewezen heeft, waar hij dezelve kostbaarheden onder den grond had verborgen, — doch dat daar ter plaatse, bij onderzoek, niets meer is gevonden, hetgeen den beschuldigde deed uitroepen, dat *Blanche* hem verraden had, want dat deze alleen van het geheim wist;

Dat ondertusschen *Suzanne Blanche* en *Jean Roumage* reeds vroeger van den Minister *Huygens* de toestemming hadden trachten te verkrijgen,

om zich naar Brussel te begeven , ten einde de aldaar verborgen voorwerpen op te delven , doch deze vergunning niet hadden kunnen bekomen , dan onder voorwaarde , dat deze nasporingen te Brussel onder het opzicht van het nederlandsch Gouvernement of van een vertrouwd politie- be- ambte zouden geschieden : — en dat beide die personen toen , zonder die vergunning af te wachten , te zamen naar Engeland scheep gegaan zijn , derwaarts medenemende de door den beschuldigde in het bosch bij Brooklyn begraven en door hen opgedolvene kostbaarheden , met uitzondering der enkele stukken , welke door *Roumage* aan den Minister *Huygens* reeds waren ter hand gesteld ;

Dat het onverwacht vertrek dezer twee personen , van New-York naar Engeland aanleiding heeft gegeven om dezelve te doen achtervolgen door den noord-amerikaanschen ambtenaar van politie *Raymond* , terwijl de bijna gelijktijdige aankomst van laatgenoemden te Liverpool de ontdekking ten gevolge heeft gehad , dat de door *Blanche* en *Roumage* van New-York medegenomene kostbaarheden verborgen waren boven op den hemel van een ledikant in de herberg te Liverpool , waar zij beide hunnen intrek hadden genomen ;

Dat deze aldaar gevondene paarlen en juweelen aan den nederlandschen Consul te Liverpool

zijn ter hand gesteld, welke dezelve door zijnen zoon naar 's Gravenhage heeft doen overbrengen, nadat *Suzanne Blanche*, voor of op den 22sten September 1831, een vrijwillig verhoor voor den Vrederechter te Liverpool had ondergaan, waarbij zij erkende, dat zij met den beschuldigde in betrekking had gestaan, — dat deze in het bezit was geweest der juweelen van de Prinses van Oranje, — dat zij (*Blanche*) met hem naar Noord-Amerika was gereisd, bij zich hebbende die juweelen, — dat een groot deel derzelve aldaar door de tolbeambten was aangehouden, — dat het overige door den beschuldigde aan die tolbeambten onttrokken en begraven was, en dat *deze* de juweelen waren, die door haar en *Roumage* opgegraven, naar Liverpool vervoerd en aan den nederlandschen Consul *Willink* aldaar waren overhandigd geworden;

Dat *Suzanne Blanche*, te 's Gravenhage gekomen zijnde, bij hare successive ondervragingen in substantie heeft opgegeven, dat zij den beschuldigde in het jaar 1825 te Lyon had leeren kennen, alwaar de beschuldigde lederbereider was geweest, en eene bankbreuk gemaakt had; dat de beschuldigde, na gedurende eenen geruimen tijd afwezig te zijn geweest, in het jaar 1830 bij haar te Lyon was teruggekeerd, zeggende, dat hij in het bezit was van de juweelen aan de Prinses van Oranje ontstolen, — dat hij kwam om haar

gelukkig te maken en te trouwen, tevens aan haar vertoonende eene menigte juweelen, welke hij uit een' hollen stok te voorschijn haalde, — dat de beschuldigde haar voorts had verhaald, dat hij te Brussel zich bevindende, op *denzelfden* avond, waarop de diefstal in het paleis van den Prins van Oranje was gepleegd, in een nabij gelegen bosch drie personen had gezien, die aldaar een pak begroeven, — en dat hij, na het vertrek dezer lieden, dat pak opgegraven en toen de kostbaarheden der Prinses gevonden had, — dat zij naderhand te Brussel gekomen zijnde, werwaarts de beschuldigde haar was voorafgegaan, bij den beschuldigde had gezien een' gouden collier, waartoe behoorde een strik en oorhangers van turquoisen en robijnen, voorts een' gouden gesp met diamanten op de tongen en een' gelijken gesp met kleine diamanten, verder eene enkele bracelet in den vorm eener slang, een' gouden langen ketting van twee snoeren, kleine ringetjes en horologie-cachetten, gegarneerd met kleine turquoisen; — terwijl zij had opgemerkt, dat onderscheidene voorwerpen reeds gedemonteerd waren, onder anderen een vierkante smaragd en amethisten; — dat de beschuldigde haar bij herhaling gezegd had, dat hij bij de kostbaarheden ook gevonden had papieren, aan welke de Prinses veel waarde hechtte; — dat zij ook met den beschuldigde te Brussel zijnde, deze

haar in eene kleine straat, uitkomende aan den boulevard, eene plaats bij den muur had aange-
wezen, alwaar de ladder was gevonden, met
bijvoeging, dat een der personen was geweest
in het vertrek, een tweede op het terras, en een
derde op de ladder, alsmede dat men, om in het
vertrek te komen, alwaar de diefstal was ge-
pleegd, nog eene andere zaal door moest, waar-
in groote vergulde kandelabres en andere zeer
kostbare meubelen stonden;

Dat *Suzanne Blanche* ook heeft afgegeven ten
dienste der justitie een' gouden gesp, welke zij
van den beschuldigde ten geschenke had beko-
men, en welke gesp bevonden is, mede van den
diefstal in het paleis te Brussel afkomstig te zijn;

Dat voorts zoo wel *Suzanne Blanche* als *Jean Roumage* beiden hebben erkend, dat zij na de
aanhouding van een gedeelte der juweelen bij
den beschuldigde door de tolbeambten in Ame-
rika, te zamen in een bosch bij Brooklyn opge-
graven hadden het aldaar door den beschuldigde
onder de aarde verborgen overig gedeelte; dat
zij daarmede (met uitzondering van eenige stuk-
ken door *Roumage* aan den Minister *Huygens*
overhandigd) waren gereisd naar Liverpool, al-
waar de juweelen, die zij bij zich hadden, in
handen van den nederlandschen Consul *Willink*
waren overgegaan;

Dat ondertusschen deze te Liverpool aange-

houdene paarden en juweelen, aldaar op eene waarde van 16,615 ponden sterlings geschat, in twaalf behoorlijk verzegelde pakjes, door den zoon des Consuls, naar 's Gravenhage overgebracht zijn geworden, alwaar dezelve, in tegenwoordigheid van H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje, op den 15den October 1831 zijn onderzocht, terwijl het proces-verbaal door Z. Exc. den Minister van Justitie opgemaakt, mede is onderteekeend door den Prokureur-Generaal bij het Hoog Gerechtshof alhier, den Kamerheer Baron *van Nagell* en deszelfs echtgenoot, voorts door den Heer *Schultz*, Secretaris der Prinses, den Heer *Willem Willink* en door *Natalie Tchernicheff*, als hebbende ook deze bij het onderzoek geadsisteerd;

Dat bij het onderzoek in het eerste pakje gevonden zijn kleine papiertjes, gequoteerd 1 tot 13, bevattende te zamen dertien groote brillanten, van welke de nummers 1, 2 en 3 zijn herkend, als behoord hebbende tot het diadeem n°. 5 van de lijst der in het paleis van den Prins van Oranje gestolen voorwerpen; — terwijl de brillant in het papiertje n°. 4 mede stellig door Mevrouw de Prinses voor haar eigendom is herkend, — en voorts de brillanten 10, 11, 12 en 13 bleken te behooren of tot voornoemd diadeem of tot het collier n°. 1 van de lijst, — gelijk ook de brillanten zich bevindende in de papiertjes 5

en 6 bleken afkomstig te zijn van de oorringen n°. 4 van de lijst;

Dat de 2de, 3de, 4de, 5de en 6de pakjes bevonden zijn in te houden brillanten van het meergemeld groot Diadeem (n°. 5 van de lijst), waartoe ook de brillanten, in het 8ste pakje aanwezig, schenen te behooren; — dat wijders het 9de pakje inhield 59 groote paarlen, waarvan 30 of 31 bleken te behooren tot een snoer van de Prinses van Oranje (n°. 10 van de lijst), 7 peerpaarlen herkend als behoorende tot de kam (n°. 77 der lijst), 11 als behoorende tot de sévigné (n°. 32 van de lijst) en eene zeer groote parel, herkend als uitgemaakt hebbende het slot der braeelet, voorkomende onder n°. 26 der lijst; — dat alverder het 10de pakje inhield paarlen herkend als grootendeels behoord hebbende tot de erfenis van Hare Majesteit de Keizerin, Moeder der Prinses van Oranje, onder anderen bij n°. 74 van de lijst gedesigneerd, terwijl ondertusschen daaronder 6 paarlen tot de kam (n°. 77 der lijst) en 2 andere paarlen tot de bovengemelde sévigné schenen te behooren; — dat ook het 11de pakje insgelijks uit paarlen van voornoemde erfenis bleek te bestaan, — terwijl het 12de pakje ten deele paarlen, voorkomende bij n°. 12 en 13 van de lijst, bleek te bevatten;

Dat voorts *Suzanne Blanche* niet alleen opgegeven heeft, dat door den beschuldigde nog on-

derscheidene der gestolene kostbaarheden bij Brussel waren begraven, gelijk dit boven reeds is opgemerkt, maar zelfs zoo naauwkeurig de plaats *waar* die voorwerpen door denzelfven begraven waren, heeft aangeduid, dat de uit New-York te 's Gravenhage overgekomen politie-beambte *Raymond*, naar Brussel reizende, in staat geweest is, om, naar aanleiding van de door haar gegevene aanwijzingen, nasporingen te doen, met dit gevolg, dat op den 17den Januarij 1832, onder zijne directie, ter aangewezene plaats, bij Brussel, werkelijk is gevonden een ijzeren pot, die door hem verzegeld naar 's Gravenhage overgebracht, en op den 21sten dierzelfde maand aan den Minister van Justitie ter hand gesteld is geworden;

Dat deze ijzeren pot, op den 25sten Januarij 1832, door den Minister van Justitie, in tegenwoordigheid van Mevrouw de Prinses, is onderzocht, blijkens het daarvan opgemaakt proces-verbaal, hetwelk mede is onderteekend door den Prokureur-Generaal, den Baron *van Nagell* en zijne echtgenoot, den Secretaris *Schultz*, *Natalie Tchernicheff* en den amerikaanschen politie-beambte *Raymond*, welke allen mede bij dit onderzoek hadden geadsisteerd;

Dat alzoo in den voorschreven ijzeren pot gevonden zijn 31 cameeën, herkend als behoord hebbende tot het sieraad n.º 67 van de lijst, 3 groote cameeën met de portretten der Keizerin

Katharina II en Keizer *Paul*, behoord hebbende tot de erfenis van de Keizerin Moeder der Prinses, een kleine opaalsteen, herkend als behoord hebbende tot n.º 69 van de lijst, alsmede een gouden potlood en vergulden bronsen sleutel der Prinses; — voorts kassen of geraamten en gedeelten van versierselen van allerlei aard, in goud en zilver, allen met klei of aarde vermengd, gebroken of bedorven, en nog bevattende een aantal kleine diamanten, paarden en kostbare steenen; alle welke geraamten blijkbaar behoord hadden tot de kostbaarheden, uit het paleis van den Prins en de Prinses van Oranje te Brussel gestolen, en waaruit men de edelgesteenten en paarden had uitgenomen of uitgebroken; — en dat, ofschoon de graad van degradatie de herkenning van sommige stukken belette of moeilijk maakte, echter onder de voorwerpen, in den ijzeren pot aanwezig, opgemerkt zijn kunnen worden de geraamten of kassen van de versierselen, op de lijst voorkomende onder de nummers 1 tot 9 ingesloten, 16, 18, 19, 21, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 33, 35, 37 tot 40 ingesloten, 42, 43, 44, 51 tot 54 ingesloten, 56, 58, 59, 63, 67, 69 en 72, — terwijl bepaaldelijk negentien geraamten of kassen nog genoegzaam geconserveerd waren, om te kunnen onderstellen, dat dezelve, in verband gebracht tot de daarin behoord hebbende en passende steenen, aanmerkelijk de

terugvordering der te New-York door de tolbeambten aangehoudene juweelen zouden kunnen ondersteunen en bevorderlijk zijn ; weshalve dezelven dan ook te dien einde aan den nederlandschen Minister *Bangeman Huygens* te New-York zijn toegezonden geworden ;

Dat de bemoeijingen door opgemelden Minister tot het terug bekomen der door die tolbeambten wegens fraude der inkomende regten aangehaalde diamanten , paarlen en kostbaarheden , bij het Gouvernement der Vereenigde Staten gedaan , eindelijk met eenen gelukkigen uitslag zijn bekroond geworden , in dier voege , dat het kistje , de diamanten , paarlen en kostbaarheden (alle bij den beschuldigde gevonden) inhoudende , uit kracht van een bevel van het Gerechtshof te New-York , op den 23sten Januarij 1832 door *William Coventrij Waddel*, Esq. Marshall der Vereenigde Staten , aan den nederlandschen Minister *Bangeman Huygens* is overgeleverd geworden ;

Dat dit kistje , door dien Minister in persoon herwaarts overgebracht , op den 6den April 1832 , door den Minister van Justitie , in tegenwoordigheid van Mevrouw de Prinses van Oranje , is geopend , terwijl het proces-verbaal daarvan opgemaakt , mede ondertekend is door alle personen bij het onderzoek geadsisteerd hebbende , en alzoo door den Minister *Bangeman Huygens* , den

Prokureur-Generaal, den Baron *van Nagell*, deszelfs rechtgenoot, den Secretaris *Schultz* en *Natalie Tchernicheff*;

Dat in dat kistje, bij deszelfs opening, eene menigte kostbaarheden zijn gevonden, allen (met uitzondering van een' gouden ketting, van 15 stukken bijouterie en een' diamanten ring) behoord hebbende tot den schat, uit het paleis van den Prins en de Prinses van Oranje te Brussel ontstolen;

Dat alzoo in dat kistje aanwezig zijn bevonden de navolgende voorwerpen, als:

Twee peer-paarden behoord hebbende tot n°. 9 der lijst.

Een smaragd van 3½ karaat, zijnde n°. 37 van de lijst.

Een diamant van 12½ en een andere van 9½ karaat, beiden behoorende tot n°. 1 van de lijst.

Een saphir van 64 karaat, herkend voor dien, welke op de afteekening der gestolene voorwerpen voorkomt onder de omschrijving van *saphir de belle couleur, ayant une nuance peu prononcée au centre, et taillée à degrés*, behoorende aan den Prins van Oranje.

Alle welke paarden en steenen, na de aanhouding van den beschuldigde te New-York, door *Roumage* aan den Minister *Bangeman Huygens* ter hand' gesteld waren geworden, doch welke

die Minister daarna verplicht was geweest aan de amerikaansche tolbeambten over te geven.

Voorts een groote saphir van 162 karaat, zijnde n°. 6 van de lijst.

Een edelgesteente (peridot) behoorende tot de erfenis der Keizerin Moeder van de Prinses.

Een cornaline, behoorende tot de zoogenaamde *bracelet grand talisman* n°. 54 van de lijst, zijnde een geschenk van den Grootvorst Michael aan de Prinses van Oranje.

Twee topazen, de eene behoorende tot n°. 34 van de lijst, de andere tot n°. 64 (zijnde een geschenk van den Prins van Oranje aan Mevrouw de Prinses).

Eene groote parel, behoorende tot n°. 39 van de lijst.

Zestien topazen, deels behoorende tot n°. 20, deels tot de erfenis der Keizerin Moeder.

118 smaragden, behoorende tot het bouquet n°. 2 van de lijst.

Een edelgesteente (*aigue marine*), herkend als behoorende tot de erfenis der Keizerin Moeder.

Een turquoise, behoorende tot den grooten ovalen topaas n°. 24 van de lijst.

44 cornalinen, behoorende tot de meergemelde erfenis.

Een pak robijnen wegende 15 karaat, waarschijnlijk een gedeelte uitgemaakt hebbende

van den strik van robijnen , voorkomende onder n°. 2 van de lijst.

Voorts eenige steenen , behoorende deels tot een bracelet , door de Prinses van Oranje van Prins Frederik ontvangen , deels soortgelijk met die , welke tot eenige braceletten en andere op de lijst vermelde ornamenten behoord hadden.

221 turquoisen , herkend te behooren tot de sieraden , op de lijst aangeduid onder n°. 17 , 19 , 21 , 23 , 25 , 26 , 27 , 28 , 29 , 30 , 43 , 48 , 50 , 52 , 61 , en 62 .

Twee pakken en twee hoopen paarlen , alsmede een doosje met 2 oncen kleine paarlen , behoorende deels tot meergenoemde erfenis der Keizerin Moeder , deels tot verscheidene artikelen der lijst , bepaaldelijk tot die onder n°. 11 , 12 , 13 , 70 , 71 en 74 voorkomende .

Een pak zoogenaamde talismans , onder welke onder anderen herkend zijn acht als behoord hebbende tot de bracelet n°. 56 van de lijst .

Een doosje met diamanten en smaragden , welke steenen , bijzonder klein zijnde , tot omgevingen schenen gediend te hebben .

Vijftien edelgesteenten (*chrysolites peridots*) , behoord hebbende tot de meergenoemde erfenis , terwijl één steen door wijlen de Keizerin aan Prinses Sophie was vermaakt .

68 amethisten , behoorende tot n°. 68 van de lijst , tot de bracelet n°. 22 en tot de sloten n°.

8, — terwijl 41 dezer steenen tot den ketting bleken te behooren, door wijlen de Keizerin aan Prinses Sophie gegeven.

Een *sévigé* in goud, robijnen en smaragden, aan de Prinses van Oranje door de Prinsen Hare Zonen ten geschenke gegeven, vermeld op de lijst onder n°. 59.

Een *turquoise* mede als *gestolen* herkend.

Een pak versierselen van horologien, behorende tot n°. 60 der lijst.

Een familie-ring in goud met haar en kleine brillanten, een gedeelte uitgemaakt hebbende der meergenoemde erfenis.

Een gouden gesp met paarden en brillanten, zijnde n°. 31 der lijst, en het laatste geschenk door de Prinses van de Keizerin hare moeder, bij Haar vertrek uit Petersburg, ontvangen.

Een fraaije gouden bracelet, zijnde n°. 49 van de lijst, en 10 stukken bijouerie in goud.

Een ketting van mat goud, zijnde n°. 60 van de lijst.

Twée smaragden in den vorm eener peer, wegende 45 karaat en een vierkante smaragd, uitmakende het middelste gedeelte van den collier voorkomende onder n°. 7 van de lijst.

Twée kleine smaragden in den vorm eener peer, van 26 karaat, en een kleine vierkante smaragd, behorende tot n°. 37 van de lijst.

Een smaragd camee, uitmakende n°. 35 van de lijst en een geschenk van den Prins aan de Prinses van Oranje.

Een doorschijnende opaal steen, behorende tot n°. 69 van de lijst.

Een gepolijste doch niet geslepen saphir (*saphir cabochon*), van 44 karaat, uitmakende n°. 40 van de lijst.

Twee saphirs van 40 karaat, behorende tot den saphir *de belle couleur* van den Prins van Oranje.

Een saphir van 10 karaat, behorende tot n°. 38 van de lijst.

Een groote parel, herkend als te hebben behoord tot een uit het paleis van den Prins en de Prinses van Oranje te Brussel gestolen oorsieraad in paarlen.

17 paarlen van verschillende grootte, een gedeelte uitmakende van de 58 groote paarlen, behorende aan den Prins van Oranje, en voorkomende onder n°. 10 van de lijst.

En eindelijk nog eene groote menigte diamanten, allen blijkbaar gediend hebbende tot de versiering en omgeving van de boven meergemelde kostbare ornamenten in de lijst vermeld, en welke ornamenten alle (met uitzondering van den kleinen *séigné* en van den gouden gesp met paarlen) gedemonteerd en van diamanten bereofd zijn bevonden.

Dat *Natalie Tchernicheff*, bij het onderzoek, op drie verschillende tijdstippen, nopens de kostbaarheden uit Liverpool, New-York en Brussel, naar 's Gravenhage overgebracht, tegenwoordig geweest zijnde, naderhand voor den Regter ter Instructie alhier verklaard heeft die kostbaarheden voor de gestolene in voege omschreven herkend te hebben, met bijvoeging, dat, ofschoon het, wat de *kleine* voorwerpen aangaat, onmogelijk zoude zijn te bepalen wat er nog ontbreekt, zij echter wat de steenen van grootere waarde betrof, wel geloofde, dat dezelve teregt zouden wezen, met uitzondering alleen van eene der twee zeer groote paarden, in den vorm eener peer, welke tot hangers van oorkingen hadden gediend;

Dat desgelijks de Secretaris *Schultz*, voor den regter ter Instructie als getuige gehoord zijnde, mede verklaard heeft, de uit Liverpool, Brussel en New-York aangebragte voorwerpen voor de gestolene te hebben herkend, even gelijk zulks door *Natalie Tchernicheff* was gedaan;

Dat de beschuldigde (die den gestolen schat bijna geheel in zijn bezit gehad en de omgevingen, kassen of geraamten der gestolene sieraden in de nabijheid van Brussel begraven had, — terwijl van de gedemonteerde steenen en paarden een gedeelte bij hem door de tolbeambten te New-York in beslag genomen en een ander door hem

in een bosch nabij *Brooklyn* onder den grond bedolven was,) na zijne overkomst hier te lande in September 1832, voorloopig door den Prokureur-Generaal is ondervraagd, waarna een geregteijk onderzoek tegen hem is begonnen door den regter ter Instructie te 's Gravenhage, wiens bevel tot in hechtenis neming op den 28sten October van dat jaar tegen den beschuldigten alhier, is ter executie gelegd;

Dat de beschuldigde, zoo bij zijne voorloopige ondervragingen voor den Prokureur-Generaal, als bij de geschrevene memorien door hem ingediend, volmondig erkend en beleden heeft, in het bezit van het gestolene geweest te zijn, en hetzelfde tot zijn voordeel gebruikt te hebben, wetende dat het gestolen was; — doch dat hij tevens getracht heeft, de schuld, als of hij nog bovendien *persoonlijk* de ontvreemding dier gestolen voorwerpen zou hebben bedreven, zoo veel mogelijk van zich af te wenden;

Dat de beschuldigde alzoo verhaald en opgegeven heeft, dat hij, zich ten gevolge eener bankbreuk van Lyon verwijderd hebbende, in September 1827 te Brussel was gaan wonen; dat hij zich tusschen den 15den en 20sten November 1829 zeer vroegtijdig van daar naar Vorst (Forêt) willende begeven, in het bosch drie personen had gezien, die iets, hetgeen zwaar scheen te zijn, met zorgvuldigheid begroeven; dat hij, na het

vertrek dezer personen, zich naar die plaats be-
geven hebbende, getracht had, de aarde met zijne
handen weg te krabben; — dat hij den volgenden
nacht met instrumenten, uit Brussel mede ge-
bragt, dit werk voortgezet, en op eene plank
stootende gedacht had, dat het eene doodkist
was; — dat hij daarna had opgedolven eene kist,
zoo hem voorkwam van 1 voet 20 duim lengte,
welke kist vervolgens door hem weder op eene
andere plaats in het bosch was begraven gewor-
den; — dat hij toen nog niet zou hebben ge-
dacht, dat die kist juweelen, aan de Prinses
van Oranje ontstolen, bevattede, maar vermoed
had, dat hetgeen door hem in die kist was gevon-
den, afkomstig zoude zijn van eenen diefstal bij
een' goudsmid of snuisterij-verkooper te Brus-
sel; — dat hij die kist dan ook tot Mei of Junij
1830 (en dus gedurende 6 of 7 maanden) aldaar
in het bosch onder de aarde verborgen gelaten
had; doch toen eene hand vol juweelen er uit
gehaald en naar zijn huis medegenomen zoude
hebben; — dat hij deze juweelen op glas be-
proevende, ontdekt had, dat dezelve echt wa-
ren, en dat hij toen eerst zich overtuigd zoude
hebben gehouden dat de juweelen, welke hij
in zijn bezit had, dezelfde zouden wezen, die
uit het paleis van den Prins van Oranje waren
gestolen; — dat hij reeds het plan had gehad,
om dit aan den Prins te openbaren, en de uit-

geloofde belooning te ontvangen; — doch dat hij daarvan had afgezien, uithoefde hij vernomen had, dat degeen, die kort na het plegen des diefstals den vermisten shawl had terug gebracht, te dier zake in hechtenis was gehouden, — en dat hij toen besloten had de juweelen voor zich te behouden, en zich met dezelve uit het land te verwijderen; — dat hij, na geschreven te hebben aan *Suzanne Blanche* te Lyon, (met welke hij aldaar in 1825 kennis gemaakt en bij welke hij een kind had met name *Rosine Polari*) in Julij 1830 Brussel had verlaten, medenemende een deel der gestolene juweelen, in een' hollen stok verborgen; — dat hij, na een diamant te *Frankfurt* verkocht te hebben, te Lyon aangekomen was, en aldaar zijne betrekking met *Suzanne Blanche* wederom aangeknoept en haar deelgenoot gemaakt had van zijne geheimen, haar vertoonende de juweelen, door hem in den stok verborgen en verhalende hoe hij in het bezit dezer juweelen was gekomen;

Dat hij zich te Lyon van de tusschenkomst van zekeren *Rodez*, een man, geslepen in handelszaken, had bediend, om eerst voor 49, daarna voor 42, vervolgens voor 38, daarop voor 34 en eindelijk voor 30 karaat van de gestolene juweelen der Prinses te doen verkoopen, waarvan hij voor zijn aandeel ruim 24,000 franken getrokken had; — dat hij een' ring met eenige

der gestolene diamanten, door Rodez had laten monteren, en dezen aan *Suzanne Blanche* ten geschenke had gegeven, gelijk ook een' gouden gesp, tot den gestolen schat der Prinses behorende; — dat hij in Januarij 1831 Lyon verlaten en zich weder naar Brussel begeven had, ten einde de overige nog begravenen juweelen op te delven en daarmede naar Amerika te vertrekken; — dat hij in de maand Februarij van dat jaar te Brussel buiten de Namensche poort een huisje gehuurd, en de kist met juweelen aldaar geledigd had, terwijl hij eenige cameeën, gebrokene stukken en gedeelten, gelijk ook andere gestolene voorwerpen van mindere waarde in den omtrek van Brussel begraven en deze plaats aan *Suzanne Blanche*, die inmiddels mede te Brussel was aangekomen, naauwkeurig aangewezen had; — dat hij vervolgens de diamanten in eenen hollen stok en eene holle parapluie naar Frankrijk had vervoerd, terwijl hij de gekleurde steenen en paarlen onder de latten van een koffer, en den grooten saphir met eenige groote topazen in een stuk speelgoed van zijn dochterje *Rosine Polari*, voorstellende een hond, verborgen mede naar Frankrijk getransporteerd had; — dat hij, na eenigen tijd zich met *Blanche* te Parijs opgehouden te hebben, vervolgens in Mei 1831 met haar en hun kind van Parijs naar *Havre*

vertrokken en van daar naar *New-York* overgestoken was, in welke laatste plaats zij in Junij 1831 waren aangekomen, bij zich hebbende al de van Brussel medegenomen juweelen; — dat zij te *New-York* hunnen intrek hadden genomen in een huis, alwaar mede gelogeed was zekere *Roumage*, die met *Suzanne Blanche* naauwere betrekkingen scheen aan te knopen: — dat de tolbeambten te New-York, verwittigd dat hij juweelen bij zich had, waarvan geene inkomende regten waren betaald, een gedeelte dier juweelen op den 20sten Julij 1831 bij hem hadden in beslag genomen: — dat het hem echter gelukt was een gedeelte van de juweelen aan de nasporingen der tolbeambten te onttrekken, en dat hij deze juweelen in een bosch bij *Brooklyn*, waarheen hij met *Suzanne Blanche* gegaan was, begraven had;

Dat de beschuldigde bij zijne verhooren voor den Regter ter Instructie nagenoeg bij bovengemelde opgaven is blijven persisteren, bepaalde-lijk ook omtrent de wijze van aankomst der juweelen en kostbaarheden, deels door hem bij Brussel begraven, deels verkocht, deels aan *Suzanne Blanche* gegeven, deels verborgen in een Bosch nabij Brooklyn, deels door de tolbeambten te New-York bij hem in beslag genomen, erkennende dat hij, na de overtuiging te hebben bekomen dat die kostbaarheden van den diefstal in

het jaar 1829 in het paleis der Prinses van Oranje gepleegd, afkomstig waren, een gedeelte dier kostbaarheden verborgen en een gedeelte uit Nederland vervoerd, verkocht en daarover als over zijn eigendom ten zijnen voordeele beschikt had ;

Dat de beschuldigde voorts voor den Regter ter Instructie herkend heeft : 1°. den hollen stok en de parapluie, aan hem vertoond, voor dezelfde waarmee hij den gestolen schat der Prinses heimelijk had vervoerd ; 2°. den gouden gesp door *Suzanne Blanche* ten dienste der justitie overgeleverd en door *Natalie Tchernicheff* als aan Mevrouw de Prinses ontstolen herkend, voor denzelfden, welken hij aan *Suzanne Blanche* ten geschenke had gegeven ; 3°. den ring door hem aan *Blanche* vereerd, voor denzelfden welken hij te Lyon door *Rodez* had laten zetten van vijf brillanten, tot de aan de Prinses ontstolene steenen hebbende behoord ; 4°. den ijzeren pot, door den amerikaanschen politie-beambte *Raymond* bij Brussel opgegraven, voor denzelfden, welke door hem bij Brussel onder de aarde was verborgen geworden, en 5°. ook de daarin aanwezige geraamten en gebrokene overblijfselen van juweelen, voor dezelfde welke hij in dien pot had gedaan ;

Dat de beschuldigde voorts, steeds blijvende voorgeven, dat de gestolene kostbaarheden (welke hij nagenoeg alle in zijn bezit had gehad,

wetende dat dezelve gestolen waren,) niet door hem persoonlijk uit het paleis van den Prins van Oranje te Brussel zouden zijn ontvreemd, door een' Regter ter Instructie is ondervraagd, wanneer en op welke wijze dan de diefstal, in dat paleis gepleegd, te zijner kennis was gekomen, en dat de beschuldigde, in antwoord daarop, het navolgende verhaal gedaan heeft: dat hij, weinige dagen nadat de diefstal was gepleegd, 's morgens bij eenen barbier, in zijne buurt te Brussel wonende, was binnen gekomen op het oogenblik dat deze juist een' militair geschoren had; — dat die barbier hem, beschuldigde, ziende binnen komen, dadelijk aan den militair zou hebben toegevoegd: *Kijk, daar is degene die de kostbaarheden der Prinses van Oranje gestolen heeft;* — dat hij, beschuldigde, nog van niets wetende gevraagd zou hebben, wat die man bedoelde, en dat hij, beschuldigde, toen zonde hebben vernomen, dat er voor verscheiden miljoenen aan de Prinses was ontstolen geworden;

Dat de beschuldigde, na den afloop van het geregteijk onderzoek, en nadat de stukken der procedure aan den Prokureur-Generaal, ten gevolge der ordonnantie van de Raadkamer, waren opgezonden, schriftelijk zijne begeerte heeft te kennen gegeven, om voor eenen magistraatspersoon die bekentenis af te leggen, welke zijn geweten en berouw tot pligt zoude maken;

Dat de beschuldigde daarop eerst aan den Prokureur-Generaal beleden heeft, dat werkelijk de gestolen juweelen, paarden en kostbaarheden in welker bezit hij was geweest, door hem persoonlijk, en zonder medewerking van iemand, uit het paleis van den Prins van Oranje te Brussel waren weggenomen, met bijvoeging, dat de eer van zijn eenig kind *Rosine Polari* alléén hem tot dus verre van het doen dier bekentenis zou hebben terug gehouden; — terwijl de beschuldigde daarna deze zijne bekentenis op eene zeer omstandige wijze herhaald heeft bij twee verhooren voor eenen raadsheer, daartoe bij arrest van het Hoog-Geregtshof, kamer van beschuldiging, dd. 9 December 1833, gecommiteerd;

Dat de beschuldigde alzoo in substantie heeft opgegeven, dat hij nimmer te voren in het paleis geweest was, noch ook met iemand der bewoners in verstandhouding had gestaan: dat de kostbaarheden, die hij vooraf wel begrepen had in het paleis te zullen vinden, hem op het denkbeeld, om daar eenen diefstal te plegen, gebragt hadden; — dat hij ondertusschen niet wilde zeggen, wat hem de bepaalde aanleiding tot het plegen dezer misdaad had gegeven; — dat het echter was geweest iets van *buiten* het paleis zichtbaar, en dat hij bij zijne teregtstelling zich volkomen bereid zoude betoonen, om aangaande

dit punt de volledige waarheid kennelijk te maken;

Dat hij op zekeren dag eene ladder op het bassecour van een huis aan den Boulevard hebbende zien staan, in den nacht van 25 September 1829 dezelve weggenomen en zich daarvan bediend had om over den tuinmuur van het paleis te klimmen; — dat hij de ladder had ingehaald, en vervolgens regt over het terras was geloopt, tot voor de glazen-deur, welke glazen-deur, van buiten zichtbaar, hem dadelijk was voor gekomen het eenigst middel en den eenigsten weg om in het paleis te komen, aan te bieden;

Dat hij eene glasruit dier glazen-deur met leem, daartoe opzettelijk medegebragt, bestreken had, ten einde alle geraas te voorkomen, waarna hij de ruit gebroken en de deur geopend had;

Dat hij bij zich hebbende eene dievenlantaarn, phosphoricken vuurslag en zwavelstokken, zich in het paleis van de laatstgenoemden had bediend om de lantaren aan te steken. Dat hij, alzoo van licht voorzien, eene of meer kamers doorgestaan zijnde, zijn oog toevallig had laten vallen op een meubel met een glas gedekt (zijnde de diamantaire), waarvan hij dadelijk het glas had in stukken geslagen, terwijl hij de los daarin leggende kostbaarheden in zijn zak gestoken had;

Dat de snelheid, waarmede hij den diefstal had volvoerd, en het tijdsverloop hem niet meer toelieten de bijzonderheden omtrent de wijze waarop het onderste gedeelte van dat meubel door hem geopend was, zich naauwkeurig meer te binnen te brengen; dat echter uit dien diamantaire door hem weggenomen waren drie kistjes van fijn hout gemaakt, met ijzeren of koperen scharnieren, zijnde minder hoog dan laag;

Dat voorts in dien diamantaire gelegen had eene shawl, van welke hij zich bediend had om daarin de drie gestolen kistjes te vervoeren;

Dat hij daarop met den buit (zoo hij meent) regt over het terras geloopt en door eenig kreupelhout gekomen was bij den muur, waar hij de ladder had laten staan; — dat hij, den muur overgeklommen zijnde, de ladder overgehaald en zich daarmede en met het gestolene naar den stads-ringmuur begeven had, alwaar hij zich wederom van de ladder had bediend, om ook daar den muur over te klimmen;

Dat hij aan de buiten zijde van den stads-ringmuur de ladder, die hem van geen nut meer kon zijn, en de shawl, die te kennelijk was, dan dat hij konde verwachten, dezelve met eenig voordeel voor zich te kunnen verkoopen, achtergelaten had, en met den buit voortgegaan was naar het besch van Soignies, alwaar hij het gestolene in het kreupelhout nedergezet en met aarde,

gras en afgevallen bladeren van het vorig jaar bedekt had, dat hij de kistjes den volgenden nacht daar had begraven, nadat hij bevonden had dat dezelve juweelen bevatteden, doch daarna die kistjes aldaar niet veilig genoeg achtende, dezelve weder ontgraven en vervolgens in het bosch van *Mosselmans* onder den grond verborgen had; dat die kistjes daar 17 maanden begraven waren gebleven, en dat hij toen, bevonden hebbende dat de kistjes in de voegen losgegaan waren, de juweelen daaruit genomen had, bij welke gelegenheid door hem eenige overblijfsels van papier, of iets wits, hetwelk bijna vergaan scheen, waren ondekt geworden;

Dat hij van het bovengemelde aan niemand iets had medegedeeld dan alleen aan *Suzanne Blanche*, aan welke hij eerst het verzonnen verhaal had gedaan, dat de gestolen schat door hem zoude zijn gevonden, doch aan wie hij daarna bekend had, dat hij het was geweest, die den diefstal ten uitvoer gebragt had, met bijvoeging alleen der omstandigheid, dat, toen hij den muur was overgeklommen, er geene schildwacht in de straat was geweest;

Dat hij voorts de juweelen (zoowel die, welke hij naar Lyon, als ook die, welke hij naar Noord-Amerika had medegenomen;) vooraf te Brussel gedemonteerd en de geraanten of omzetsels, benevens de cameeën, begraven had op eene door

hemaan *Blanche* bepaaldelijk aangewezen plaats buiten Brussel en dat hij deze plaats daarom zoo bijzonder naauwkeurig aan *Suzanne Blanche* had aangewezen, opdat men na zijnen dood zou kunnen weten waar die goederen zich bevonden, en dat *hij* de dader des gepleegden diefstal was geweest.

Mitsdien wordt CONSTANT POLARI, zich ook genoemd hebbende CARRARA, beschuldigd

van diefstal bij nacht, door middel van overklimming alsmede uitwendige en inwendige braak, in een bewoond huis te hebben gepleegd.

Gedaan in het parket van het Hoog Geregts-hof voornoemd, den 10den Januarij 1834.

(Get.) W. J. JUNIUS VAN HEMERT.

Advokaat-Generaal.

Beide stukken worden door den tolk ook in het fransch voorgelezen, dewijl de beschuldigde deze taal spreekt. Daarna legt de eerste getuige, de heer DE KNIJFF, gewezen directeur van politie te Brussel, nagenoeg de volgende verklaring af:

Schoon het gelaat en het figuur van den beschuldigde hem bekend voorkomen, kan hij zich echter niets stelligs omtrent denzelven herinneren; — hij heeft het eerst kennis van den diefstal gekregen door den conciërge van het paleis, en, omtrent de omstandigheden *waar en hoe* hij

alles bij het gedaan onderzoek heeft gevonden, beroept hij zich op eene geschrevene en door hem in der tijd ingeleverde memorie. Na de aanmaning van den president, om ook dit te verhalen, daar de getuigen, volgens de wet, alles *oralement* moeten opgeven, zegt hij, omtrent het voerval en zijne bevinding, het volgende:

Daar de grond juist door eene hark was effen gemaakt, kon men allerduidelijkst de indruk-selen der voetstappen van meer dan één persoon zien, die (gelijk de getuige zegt), *als hij zich wel herinnert*, ook in de rigting van den muur naar het paleis schijnen te hebben gegaan. Uit het gedaan onderzoek had men meenen te kunnen opmerken het bewijs van eenen kleinen en blooten voet. Ook waren bij en over den muur deindrakselen eener ladder gezien. Dezelve werd des anderen daags, te gelijk met den shawl, gevonden door een' metselaar, die, naar zijn werk gaande, voorbij deze plaats kwam. Nergens dan aan de glazen deur en aan den diamantaire waren teekenen van inbraak waargenomen. Eene der ruiten dier deur was van buiten met eene vette zelfstandigheid besmeerd, en derzelver stukken werden gevonden binnenwaarts liggende. Daarenboven had men in de zaal eenige gebro-kene zwavelstokken, en hier en daar teekenen van bloeddruppelen opgemerkt. Eindelijk, hij kan zich niet herinneren aan andere meubels

eenig teeken te hebben gezien, waaruit zou kunnen afgeleid worden, dat dezelve door den dief of de dieven waren aangeraakt.

De beschuldigde gevraagd zijnde, of hij eenige aanmerkingen te maken heeft op de door den Heer *de Knijff* afgelegde verklaring, zegt, dat men ten onregte uit deze feiten zou kunnen besluiten, dat de diefstal door meerdere personen was gepleegd. Tegen de waarheid van zoodanige gevolgtrekking protesteert hij ten sterkste, daar hij zich, zonder behulp van anderen, aan deze misdaad heeft schuldig gemaakt. Op de daarover door den president aan hem gedane vragen, antwoordt de beschuldigde zich niet te kunnen herinneren, of een horologie onder de gestolen voorwerpen geweest is; — de inbraak heeft hij, op de wijze door den Heer *de Knijff* vermeld, gepleegd; — van het kwetsen weet hij niets; evenmin kan hij de hoogte van den muur opgeven; — dit is echter geenszins te verwonderen, zegt hij, daar toch wel niemand, die een' diefstal pleegt, de juiste maat van een' muur zal nemen of aent geven op eene geringe verwonding. De president herinnert den beschuldigde, dat hij zich, gelijk uit de akte van beschuldiging blijkt, heeft voorbehouden, in deze teregtzitting de aanleiding op te geven, waardoor hij tot den diefstal is aangespoord. Dien ten gevolge wordt hij verzocht, dit thans aan zijne regters

te openbaren. In plaats van daarop te antwoorden, komt de beschuldigde weder terug op zijne reeds meermalen gegeven verklaring, dat hij de eenige dader is, en hij bevestigt bij God en zijn geweten de waarheid van dit zijn gezegde. Andermaal aangemaand wordende om zich stellig over de hem voorgestelde vraag uitte-
tellen, antwoordt hij:

« Ik ben schuldig, mijne regters, aan eene zware misdaad, die, om verschillende redenen, bijna door de geheele wereld is bekend geworden. Dezelve is gepleegd tegen een' persoon, zoo verheven in rang, als beroemd door zijne dapperheid. Mijn ontwaakt geweten gevoelt dringende behoefte voor Ulieden eene openhartige bekentenis afteleggen, te meer omdat vreesselijke laster de misdaad, waarvan ik de eenige dader ben, aan anderen heeft toegeschreven. Door deze bekentenis meen ik ook op de deelname mijner regters te kunnen hopen, *car, à tout péché miséricorde!*

« Eenige dagen vóór het plegen des diefstals wandelde ik voorbij het paleis, en bemerkte voor eene der ramen verschillende kostbaarheden. Van daar het noodlottig denkbeeld, 't welk mijn ongeluk heeft ten gevolge gehad! — Het kwam mij gemakkelijk voor met eene ladder den muur overteklommen, — de glazen deur, na het voorzigtiglijk breken van eene der ruiten,

te openen en aldus binnen het paleis te komen. Het koopen eener ladder scheen mij gevaarlijk, dewijl er daardoor naderhand vermoedens tegen mij zouden kunnen ontstaan. Ik zocht dus naar gelegenheid om er mij eene, buiten weten van anderen, aan te schaffen. Het geluk scheen mij te begunstigen, daar ik weldra, niet ver van het paleis, buiten aan eene woning eene ladder ontdekte. Met deze begaf ik mij in den nacht vanden diefstal naar het paleis en kwam, na den muur te zijn overgeklommen, eene ruit der glazen deur met daartoe opzettelijk medegenome klei besmeerd en gebroken te hebben, in eene zaal, waar zich, voor zoo ver ik mij dit kan herinneren, niets aan mijn oog opdeed.»

De president. « Gij waart, naar uw zeggen, uitgegaan om kostbare voorwerpen, welke gij voor eene raam hadt zien staan, te ontvreemden; waarom zijt gij dan niet teruggekeerd, toen gij dezelve niet ondektet? »

De beschuldigde antwoorde hierop, dat hij toen wilde zien of hij ook iets anders zoude vinden; doch zijn antwoord was zoo onbestemd en verward, dat hetzelfde geen licht over de zaak verspreidde.

De president. « In eene zaal, welke gij zijt doorgegaan, waren echter verscheidene kostbaarheden; hebt gij daarvan niets gemerkt? »

De beschuldigde. « Neen: men moet, in het beoor-

deelen van mijnen toestand, altijd in aanmerking nemen, dat een dief alles niet zóó naauwkeurig beschouwt, om er naderhand eene juiste beschrijving van te kunnen geven. — «Ik stak,» zoo gaat hij voort, «met phosphorieke zwavelstokken eene dievenlantaarn aan en kwam alzoo in het slaapvertrek der Prinses. Hier ontdekte ik terstond eene kast, waarvan het bovenste gedeelte met een glas was bedekt. Door hetzelfde zag ik ook een' sleutel liggen; het kwam mij voor, dat deze wel tot het benedenste gedeelte kon behooren, weshalve ik het glas brak, en, den sleutel passende, mijn vermoeden bewaarheid vond. Daarop werden drie kistjes, door mij in dat onderste gedeelte van de kast gevonden, in een' shawl gewikkeld, en met dit een en ander keerde ik denzelfden weg terug en krom weder over den muur.»

De president. «Men heeft opgemerkt, dat er aan het benedenste gedeelte van den diamantaire pogingen schijnen te zijn gedaan, om hetzelfde met een scherp werktuig te openen; dit, in verband beschouwd met de bloeddroppelen, waarvan de blijken in het midden der zaal zijn gevonden, maakt het gevoelen niet onwaarschijnlijk, dat gij een mes bij u hebt gehad. Hoe is het hiermede gelegen?»

De beschuldigde. «Stellig kan ik mij daarvan niets herinneren, doch ook dit moet aan mijne

gejaagde positie worden toegeschreven. Intus-
schen — ik geloof een groot mes bij mij te heb-
ben gehad. »

De president. « Maar op welke manier zijt gij
met dien last over den muur kunnen komen?
Gelief mij daarvan eene beschrijving te geven. »

De beschuldigde. « Dit is zeer eenvoudig. Ik heb
de kistjes boven op den muur gezet, de ladden
vervolgens overgetrokken, en ben op deze wijze
aan de andere zijde gekomen. — Het bezit van
den shawl scheen mij tot het ontdekken van
den diefstal aanleiding te kunnen geven. Ik liet
denzelven daarom met de ladder op een' kleinen
afstand van den muur liggen. Daarna ben ik naar
het bosch van Soignies gegaan en heb aldaar
den buit met eenige bladeren bedekt. Het was
mij onbekend wat die kistjes inhielden; ik ge-
loofde dat het geld was, doch toen ik dezelve
in den avond van den volgenden dag op die
plaats wilde begraven, opende ik er een met
de schop en ontdekte aldus de waarheid. Na-
derhand is de schat door mij weder opgedolven,
en begraven geworden in het bosch van den
Heer *Mosselmans*, waar mij dezelve veiliger scheen.
Toen, na eenigen tijd, een vreeselijke laster het
plegen van mijne misdaad aan anderen toeschreef;
ontwaakte mijn geweten, en ik besloot alles aan
de eigenaars terug te geven. Maar, dacht ik,
zal daardoor de laster zijn gesmoord? Dit kwam

mij zeer onwaarschijnlijk voor. Schoon de eigenaars toch hunne kostbaarheden terug ontvingen, zoude men in dezelfde onzekerheid omtrent den dader verkeeren en de onschuldige niet minder verdacht blijven. Daarenboven liep mijne persoonlijke veiligheid bij zoodanige ontdekking gevaar. Ik liet daarom mijn plan varen en kwam op een ander denkbeeld. Weinige jaren vroeger had ik een werk gelezen over Noord-Amerika, bijzonder over deszelfs wetgeving handelende. Ik herinnerde mij daaruit, dat ieder, die in andere landen misdaden, van welken aard ook, had begaan, moordenaars alléén uitgezonderd, op den vrijen bodem der nieuwe wereld in veiligheid was. Doch,—de Mogendheden van Europa hebben lange armen, waarmede zij over de zeeën kunnen reiken, om hunnen wil, ook in andere werelddeelen te doen uitvoeren! De hooge waarde dier zoo dikwerf geprezene amerikaansche vrijheid heb ik dan ook regt leeren kennen, toen een vrije Amerikaan mij, met ketenen van meer dan veertig ponden zwaarte beladen, naar dit land heeft gevoerd! —

«Om die reis naar Noord-Amerika te kunnen maken, was mij geld noodig. Met de kaart in de hand, vestigde ik mijne gedachten op verschillende landen, overwegende, waar ik het best, zonder gevaar, een klein gedeelte van den schat zou kunnen verkoopen, om het noodige reisgeld te verkrijgen,

Mij herinnerende dat Frankfort eene vrije stad is, en zich in dezelve vele joden bevinden, bij welke ik misschien zou kunnen te regt komen, besloot ik mij naar die plaats te begeven. Ik zag echter op de kaart, dat mijne reis derwaarts door Pruissen en verscheidene kleine Staten voerde, en, bevreesd van hier te zullen worden onderzocht, holde ik een' rotting uit, en verborg in denzelven een klein gedeelte vanden schat.

« Na eenige dagen te hebben gereisd kwam ik hiermede te Frankfort aan. Ik begreep zeer wel dat ook in deze plaats de noodige voorzorgen moesten genomen worden, ten einde, zonder gevaar, mijn doel te kunnen bereiken. Reeds denzelfden avond na mijne aankomst trachtte ik kennissen te maken, die mij of zouden willen behulpzaam zijn, of aan welke ik iets zou kunnen verkoopen. Doeh mijne onkunde in de duitsche taal bleek mij een groote hinderpaal te zijn, om op deze wijze in mijn plan te slagen. Den volgenden dag, denkende dat misschien eenige juweliers niet ongenegen zouden zijn om van mij een klein gedeelte der kostbaarheden te koopen, begaf ik mij op weg om dit middel te beproeven. »

De president. « Die bijzonderheden zijn reeds van elders bekend en doen niets ter zake; de beschuldigde wordt derhalve verzocht, in geene noodelooze uitweidingen te treden, en in zijn verhaal zich tot datgene te bepalen, wat of den

diefstal zelf kan ophelderen, of tot zijne verdediging behoort. — Gij hebt vroeger verklaard te Frankfort van de gestolen voorwerpen te hebben verkocht, kunt gij ook den prijs opgeven dien men u daarvoor heeft betaald?»

De beschuldigde. «Na in die plaats voor eene som van 600 florijnen verkocht te hebben, begaf ik mij naar Lyon, alwaar ik met *Suzanne Blanche* de oude betrekkingen weder aanknoopte. Ook maakte ik kennis met zekeren *Rodez*, een geslepen koopman, door wien ik eenige kostbaarheden dacht te kunnen verkoopen. Van dezen heb ik daarvoor van tijd tot tijd ontvangen omtrent ter waarde van 24,000 franken.»

De president. «Hebt gij naderhand ook niet een gedeelte van den schat in Amerika verkocht, en zoo ja, hoe veel hebt gij daarvoor ontvangen?»

De beschuldigde. «Ik kan niet stellig zeggen, hoeveel ik, te New-York gekomen, gezamenlijk ontvangen heb voor hetgeen ik op herhaalde reizen heb verkocht. Ik bereken echter, dat deze som eene waarde van omtrent 500 dollars zal hebben bedragen.

«Doch, — om geregeld met mijn verhaal voort te gaan, — na eenige reizen door Frankrijk te hebben gemaakt, vertrok ik naar Brussel, om den aldaar nog verborgen schat te ontgraven. Daar *Rodez* mij wantrouwen begon in te boezemen, brak ik alle betrekking met hem af.

Te Brussel gekomen, bragt ik de verborgen kostbaarheden telkens met kleine gedeelten van de plaats, waar ze begraven waren, naar een huis, dat door mij buiten de Namensche poort was gehuurd. Aldaar deed ik de juweelen uit derzelver kassen of omgevingen, en borg deze, met sommige zeer kostbare edelgesteenten, in een' ijzeren pot, welken ik in de nabijheid van Brussel begroef. Ik maakte toen *Suzanne Blanche*, die zich inmiddels uit Frankrijk weder bij mij had gevoegd, bekend met de plaats, waar de ijzeren pot door mij was geborgen, ten einde zij eenmaal, na mijn overlijden, denzelven zoude kunnen wedervinden en aan de eigenaars teruggeven, voorwendende, dat haar die last was opgedragen door een' onbekenden, die in een hospitaal gestorven was. De juweelen werden in een' rotting, eene parapluie en een stuk speelgoed van ons kind, een hondje voorstellende, (alle welke voorwerpen waren uitgehold) gestoken. Van Brussel weder naar Parijs vertrekkende heeft *Suzanne Blanche* te Kamerrijk eenige der kostbaarheden in haar corset verborgen. Van Parijs zijn wij naar Havre en van daar naar New-York gereisd, waar wij, tot mijn ongeluk, onzen intrek in dezelfde woning namen, waar tevens een zekere *Roumâge* was gelogeerd. Wij geraakten met denzelven in kennis, doch, zijn onaangenaam gelaat gevoegd bij het gerucht, dat hij

in Frankrijk wegens brandstichting was veroordeeld, maakte mij zijn omgang zeer hinderlijk. Hierbij kwam, dat ik redenen meende te hebben om *Suzanne Blanche* van een' al te gemeenzamen omgang met hem te verdenken. Op een' dag hierover in woordenwisseling gekomen, deed ik haar zeer scherpe verwijtingen. In toorn ontstoken riep zij deze woorden uit, die mij nimmer uit het geheugen zullen gaan:

Que le tonnerre de Dieu m'écrase, si tu ne me le paies pas!

De verraderesse heeft maar al te zeer haar woord gehouden!»

De president. « Nogmaals wordt de beschuldigde verzocht, zich van alle niet ter zake doende bijzonderheden te onthouden. »

De beschuldigde. « Terwijl de tolbeambten te New-York bij mij naar de kostbaarheden onderzoek deden, wist ik mij met eenige derzelve weg te maken. Hiermede heb ik mij naar Brooklijn begeven, waar ik dezelve, in het bijzijn van *Blanche*, in het nabij gelegen bosch begroef. — Toen men mij naderhand in de gevangenis een der aldaar begraven edelgesteenten vertoonde, doorzag ik het gansche bedrijf. Dat verachtelijk wezen, door mij tweemaal uit het ongeluk gered, had mij verraden! — Denkende aan hetgeen *Voltaire* zegt:

Les rois aiment la trahison mais non pas les traîtres.

houd ik mij overtuigd, dat zelfs de Prinses van Oranje, schoon verheugd, door dit verraad hare kostbaarheden te hebben terugontvangen, de diepste verachting jegens deze verraderesse koestert!

« Te Brooklijn werd ik door zekeren *Duflon* verborgen gehouden. Deze persoon scheen mijn vertrouwen volkomen waardig te zijn, doch ook hij heeft, door goud dorst gedreven, mij schandelijk aan mijne vervolgers overgeleverd. »

De president. « De beschuldigde moet al die uitweidingen, waardoor geene de minste ophelderingen gegeven worden, staken. Hebt gij nog iets aan te merken op de door den Heer *de Knijff* afgelegde verklaring? »

Na het ontkennend antwoord van den beschuldigde wordt de tweede getuige binnen geroepen. De heer *Schultz*, secretaris der Prinses, verklaart, dat hij, zoodra hem door den concierge de diefstal was berigt, zich naar het paleis heeft begeven; — aldaar gekomen, heeft hij den diamantaire opengebroken gevonden; — eenige zwavelstokken lagen in de zaal; — omtrent meerdere bijzonderheden refereert hij zich aan de voorgelezen akte van beschuldiging, waarin de feiten juist zijn opgenomen. Hij zegt alle de kostbaarheden te herkennen voor diegenen, welke aan de Prinses zijn ontstolen. De president verzoekt hem sommige derzelve aan den beschuldigde te laten zien.

Deze herkent er eenigen stellig, en, omtrent anderen zegt hij, dat, zoo zij dezelfde zijn welke in New-York zijn in beslag genomen, zij ongetwijfeld ook van den diefstal afkomstig zijn. Verder nog over eenige bijzonderheden ondervraagd wordende, verklaart deze getuige: de shawl wedergevonden zijnde, droeg alle teekenen van tot het vervoer van iets te hebben gediend; daar dezelve zeer gekreukt was (*chiffonné*); — de muur, waarover de dief of de dieven moeten zijn geklommen, was van boven hoekvormig, doch gemakkelijk kon er iemand op zitten; — eindelijk, geene andere teekenen van braak waren door hem opgemerkt dan aan de glazen deuren aan den diamantaire.

De derde en laatste getuige, *Natalie Tchernicheff*, gewezen kamenier der Prinses, en in der tijd met het opzigt over Hoogstderzelver juweelen belast, wordt verzocht, de kostbaarheden te onderzoeken en te verklaren, of zij dezelfde voor de gestolen herkent. Zij houdt zich dan ook hiermede voornamelijk bezig, en verklaart eindelijk, niet den geringsten twijfel te koesteren, dat dit alles aan de Prinses onvreemd is geweest. Zij weet geene andere dan de bekende bijzonderheden; — het bovenste gedeelte van den diamantaire, waarvan zich, ten tijde van het plegen des diefstals, de sleutel te Tervueren bevond, was met een glas bedekt en hieronder lag de sleutel van het be-

nodenste gedeelte; — de kistjes waren vier dagen vroeger van Tervueren weder naar Brussel gebracht, dewijl de brillanten altijd in laatst genoemde plaats moesten zijn; — onder de ontvreemde voorwerpen behoorden ook eenige horologien, waarvan een met juweelen omzet; hetgeen echter in den tuin werd gevonden was zonder versierselen.

De beschuldigde heeft niets op de verklaring dezer getuige aantemerken. Hij herkent den hollen rotting en de holle parapluie voor die, welke hij tot het vervoeren der juweelen heeft gebruikt. Door den president gevraagd, of hij nogiets, vóór het sluiten der debatten, heeft mededeelen, antwoordt hij eerst ontkennend, doch, zich als het ware bedenkende, zegt hij: «In de akte van beschuldiging wordt van mij opgegeven, dat ik in Frankrijk tot vijfjarigen dwangarbeid ben veroordeeld, en, van Napoleon, bij gelegenheid van deszelfs huwelijk met Marie Louise, kwijtschelding heb gekregen. Deze daadzaak is waar, doch de oorzaak dier straf was niet, gelijk men misschien zou denken, diefstal, maar desertie, waaraan ik mij, onder Napoleon dienende, heb schuldig gemaakt. Behalve dit heb ik niets meer aantemerken.»

De debatten ten twee ure geëindigd zijnde wordt de terechtzetting gedurende een half uur geschorst. Na hetzelfde ontwikkelt de Advokaat

Generaal *Junius van Hemert* de gronden der beschuldiging in de volgende rede:

MIJNE HEEREN!

Slechts aan zeer enkele zaken valt eene zoo algemeene bekendheid te beurt als aan die, welke thans wordt behandeld. Hetzij men let op de plaats, waar de diefstal, die haar onderwerp uitmaakt, is ten uitvoer gebragt, — hetzij op den persoon, jegens welken dezelve is gepleegd, — hetzij op de groote waarde van het gestolene, — hetzij eindelijk op den loop der omstandigheden, die bij dit geding in aanmerking komen, — altijd en in allen opzichte moet deze zaak eene meer dan gewone belangstelling opwekken, en hare beslissing algemeen als van het grootst belang worden beschouwd.

Een vreemdeling, in Frankrijk tot de ijzere veroordeeld, en door bankbreuk genoopt dat land te verlaten en zich te Brussel neder te zetten, bespiedt het oogenblik, dat de afwezigheid van vorstelijke personen hem eene mindere surveillance in het paleis doet onderstellen en hopen, hij waagt het in de stilte des nachts door overklimming en inbraak in dat paleis door te dringen, eene meubelkast, die zijne aandacht trok, opentebreken en daaruit eenen schat van juweelen en kostbaarheden, dien hij daarin geborgen vond, te ontvreemden, en het ge-

lukt hem zich met dien gestolen schat weder ongemerkt uit het paleis, uit den tuin, uit de stad te verwijderen.

Bij het ontdekken op den volgende morgen der sporen van overklimming, der blijken van inbraak en van den gepleegden diefstal, worden geene nasporingen naar den dader van den beganen roof onbeproefd gelaten. Vergeefs! de kostbaarheden zijn en blijven door hem aan elk oog onttrokken, hij weet de steenen van derzelver omzetsels te ontdoen, en, terwijl hij de laatste in de nabijheid van Brussel begraaft, de eerste deels in een hollen stok of holle parapluie, deels onder delatten van een koffer, of in een stuk speelgoed van zijn kind verborgen, bedekt naar Frankrijk en van daar naar Noord-Amerika te vervoeren. Bijna twee jaren verloop, zonder dat de minste aanwijzing omtrent den diefstal of het gestolene kan worden bekomen. Voorwaar men staat in twijfel, waarover zich meer te verwonderen, of over de vermetelheid waarmede de diefstal is ondernomen en ten uitvoer gebragt, of over de behendigheid, waardoor het gestolene ongemerkt uit het land vervoerd en zoo lang (niettegenstaande de uitgeloofde premien en alle nasporingen in geheel Europa gedaan) verborgen is kunnen gehouden worden.

Welligt zelfs dat, toen de dader des diefstals, na een tijdverloop van bijna 2 jaren, den gestolen

schat zonder ontdekt te worden, een ander werelddeel had ingevoerd, — het denkbeeld bij hem is opgekomen, van toen zijnen buit in veilige haven gebragt, en zoo al niet het doel zijner pogingen bereikt te hebben, dan ten minste dat doel aanmerkelijk genaderd te zijn.

Maar terwijl de boosheid haar pad vervolgt, erkennen wij eene Goddelijke Voorzienigheid, die steeds onveranderlijk de opper-regering der wereld handhaaft, die met onzichtbare maar vaste hand de draden houdt en bestuurt, waarmede de gebeurtenissen en lotgevallen der menschen aan één worden geschakeld, die de schijnbaar geringste, toevalligste omstandigheden als middelen bezigt om haar doel te bereiken, — en die op haren tijd onverwacht het helderst licht verspreidende over hetgeen de misdaad in het duister had gehuld, — aan den misdadiger toeroept: « tot hiertoe en niet verder! »

Een ander misdadiger, te Parijs wegens bedriegelijke oplichting veroordeeld en daarna uit de gevangenis te Orleans ontvlugt, een man geheel vreemd *en* aan den te Brussel gepleegden diefstal, *en* aan den persoon des beschuldigten, begeeft zich mede naar *Noord-Amerika*, hij knoopt aldaar betrekkingen aan met eene vrouw, die vroeger te *Lijon* de bijzit des beschuldigten geweest, na het plegen des diefstals te Brussel, door den beschuldigten te *Lijon* opgezocht, deelgenoot

van het geheim gemaakt en naar Noord-Amerika medegenomen was; hij wordt hierdoor met het geheim des beschuldigten bekend en zelve door hoop op geldelijke belooning gedreven, klaagt hij hem aan zoo wel bij het Amerikaansch tol-bestuur, als bij den Nederlandschen gezant.

Ziet daar dan door eenen zamenloop van geheel onvoorziene omstandigheden in *Amerika* aan het licht gebracht, hetgeen de beschuldigde bijna twee jaren te voren te *Brussel* in nachtelijk duister verrigtte, en sedert zorgvuldig verborgen had gehouden; en ziet daar dan ook weder bevestigd, hetgeen wij in zoo vele lijfstraffelijke zaken geleerd zien, dat welke ook de stoutmoedigheid, welk het beleid of overleg eens misdadigers zijn mogen, de straf hem niet zelden bereikt op het oogenblik, waarop hij reeds meende zich met straffeloosheid te mogen vleijen.

Doorgaans is het aan belangrijke zaken eigen, dat zij bij hare beoordeeling moeilijkheden den regter aanbieden. *Hier* echter heeft het tegendeel plaats, daar de zamenloop der bewezen omstandigheden alle zwarigheden in de beslissing uit den weg geruimd en Ulieder taak gemakkelijk gemaakt heeft.

Ik vleije mij alle die omstandigheden, uit de stukken der procedure ontleend, met getrouwheid in de akte van beschuldiging te hebben

opgenomen. Geene enkele redenering heb ik mij daarin veroorloofd, alleen *daadzaken* in dezelve ter nedergesteld. Maar deze daadzaken zijn zoo samenhangend, en van dat gewigt, dat zij geenen den minsten twijfel overlaten, noch aan het bewijs van *het corpus delicti*, noch aan dat van de *culpabiliteit des beschuldigten*.

I. Wat het bewijs van *het eerste* aangaat, zonder hier in eene geheel noodelooze herhaling der bijzonderheden te treden, welke reeds uit de voorlezing der akte van beschuldiging zijn gebleken, zal het genoeg zijn hier te herinneren, dat in den morgen van den 26sten September 1829, in het paleis van den Prins van Oranje te Brussel bevonden is, dat het glas, strekkende van boven tot dekking eener meubelkast (*diamantaire*) was verbrijzeld, en daaruit onder anderen weggenomen waren *drie bistjes* met paarlen, juweelen en kostbaarheden, welke paarlen, juweelen en kostbaarheden bijna twee jaren daarna allen gebleken zijn in het bezit van den beschuldigten te wezen. De sporen van overklimming aan den tuinmuur, uitkomende aan de *rue latérale*, (in welke destijds geen schildwacht stond) — toonden aan, dat de dief zich langs dien weg over den muur moest hebben begeven in den tuin, welke hem langs het terras naar eene glazendeur van het paleis had geleid. Ook werd in deze glazendeur eene glasruit met kleiaarde be-

smeerd en verbroken bevonden, terwijl de omstandigheid, dat de besmering der glasruit met klei, aan den *buiten-kant* plaats had, en dat alle de glasstukken der gebroken ruit *binnen* in de rood-marmeren zaal op het parket lagen, overtuigend deed zien, dat deze braak aan den dief (die van den kant van het terras, de stoep der glazendeur was opgekomen) tot middel had verstrekt om alzoo *van buiten* die deur te openen, en zich den toegang binnen het paleis en wel eerst in de rood-marmeren zaal te verschaffen.

Daar werden dan ook midden op het parket de stukken van zwavelstokken aangetroffen, waarmede de dief blijkbaar licht had aangestoken, terwijl hem van daar (door de zaal van wit pleister) de toegang openstond tot het destijds niet gebruikt slaapvertrek der Prinses, waarin geplaatst was de diamantaire, een meubel, hetwelk om zijnen bijzonderen vorm, en welligt ook omdat onder het bovenglas juweelen uitgestald waren, geschikt was de aandacht te trekken.

Het consteert derhalve ten volle van *diefstal*, bij *nacht*, in het paleis gepleegd, en zulks wel door middel van *overklimming* eenes muurs en door middel van het verbreken der glasruit eener glazendeur en verbrijzelen van het glas, waarmede de diamantaire was gedekt, en alzoo door middel van *uitwendige* en *inwendige braak*.

II. Wat nu de *culpabiliteit* van den beschuldigten betreft, zoo duidt *het bezit*, waarin hij van *bijna al* het gestolene is geweest, hem in de gegeven omstandigheden al dadelijk als den *schuldigen* aan.

In Noord-Amerika zijn edelgesteenten aan een inkomend regt onderworpen, en dat regt was door den beschuldigten niet voldaan, toen hij in Junij 1831 zijnen buit heimelijk dat land invoerde. De wettelijke verordeningen daaromtrent werden bekend aan zekeren *Roumage*, een' bedrieger uit Frankrijk naar Amerika ontvlugt en die aldaar toevallig den beschuldigten en diens bijzit *Blanche* ontmoette. En naauwelijks was deze man (gelijk ik reeds heb opgemerkt) door de betrekkingen, welke hij met die bijzit had aangeknoopt, in het bezit van des beschuldigten geheim, of hij begreep dadelijk met die wetenschap voordeel te kunnen doen, en zijne denuntiatioe aan de tol-directie te New-York en kennisgeving aan den Nederlandschen gezant waren daarvan het gevolg. — De tolbeambten zijn den beschuldigten (28 Julij 1831) in zijne woning overvallen en hebben bij hem eene menigte juweelen, van welke het inkomend regt was gefraudeerd, aangehouden.

Het was ondertusschen den beschuldigten gelukt, door middel van zijnen hollen stok en zijne holle parapluie nog een aantal juweelen aan het

oog der douanen te New-York te ontrekken en deze in een bosch nabij *Brooklyn* te begraven. Niemand wist deze verborgen plaats, buiten *Blanche*. Maar ook hier gaf de betrekking, waarin deze vrouw tot *Roumage* stond, aanleiding om het geheim mede aan hem toetevertrouwen. Beide hebben zij de door den beschuldigten in het bosch bij *Brooklyn* begraven juweelen opgedolven, — en zich te zamen daarmede naar Engeland ingescheept.

Welke de plannen en bedoelingen dezer beide personen hierbij mogen geweest zijn, is moeilijk te bepalen bij lieden van hunnen stempel, welker daden geen andere drijfveer hebben dan die van het eigenbelang. Doch wat hiervan ook zijn moge, beide zijn op hunne reize door den politie-beambte *Raymond* te *Liverpool* achterhaald, en de juweelen, door den beschuldigten bij *Brooklyn* begraven en door hen opgedolven, zijn bij hen in de herberg te *Liverpool* boven op den hemel van een ledikant verborgen gevonden en door den Nederlandschen Consul akdaar in beslag genomen.

Beide deze partijen juweelen nu, (zoowel die, op den 28sten Julij 1831 door de douanen te New-York bij den beschuldigten gesaisiseerd, als die, welke door den beschuldigten in een bosch bij *Brooklyn* begraven en daarna door *Blanche* en *Roumage* te voorschijn gehaald, bij deze in

September 1831 te *Liverpool* aangehouden is,) beide deze partijen zijn niet alleen voor afkomstig van den te Brussel gepleegden diefstal herkend, maar zelfs bevonden nagenoeg den geheelen gestolen schat van paarden, juweelen en kostbaarheden te bevatten.

Die gestolen juweelen, paarden en edelgesteenten, in welker bezit de beschuldigde in Amerika blijkt geweest te zijn waren door den beschuldigden reeds vroeger te Brussel gedemonsteerd, en de kassen en omgevingen door hem destijds in een' ijzeren pot even buiten Brussel begraven geworden. Ook van dit geheim was *Blanche* deelgenoot en hare naauwkeurige aanduiding der plaats, waar die ijzeren pot onder den grond verborgen was, heeft de nasporingen deswege van den Amerikaanschen politie-beambten *Raymond* met eenen gelukkigen uitslag bekroond. Ter aangewezene plaats is werkelijk de bewuste ijzeren pot gevonden, inhoudende de nog met klei vermengde kassen (entourages) waarin de juweelen gevat waren geweest, stukken die, na zoo veel mogelijk gereinigd te zijn, medestellig voor de omgevingen der gestolen juweelen zijn herkend geworden, en waarvan sommige zoo duidelijk deden zien tot welke versieringen zij behoord hadden, dat dezelve naar Amerika opgezonden, aldaar aan de toldirectie het bewijs hebben kunnen opleveren,

dat de in Amerika door de tot-beambten bij den beschuldigten in beslag genomen edelgesteenten en paarden in de daad tot de bij Brussel begraven en als gestolen herkende omgevingen behoorden, — gelijk dan ook de overlevering dezer als gestolen zoo duidelijk aangewezen juweelen aan den Nederlandschen gezant, op den 23 Januarij 1832 krachtens een bevel van het *Geregtshof te New-York* heeft plaats gehad.

Alle deze voorwerpen van drie verschillende kanten (van Brussel, Liverpool en New-York) herwaarts overgebracht, — zijn alle bewezen in het bezit des beschuldigten geweest en door hem deels bij Brussel begraven, deels naar een ander werelddeel overgevoerd en gereceleerd te zijn.

En deze voorwerpen ofschoon van drie verschillende kanten, — ja uit een ander werelddeel aangevoerd, zijn alle herkend slechts *één enkel geheel* uittemaken, namelijk den schat in den nacht van den 25—26 September 1829 uit het paleis van den Prins van Oranje te Brussel ontstolen.

Niet, alleen dan dat de beschuldigde, een man reeds vroeger in Frankrijk tot de ijzers veroordeeld, op het tijdstip van den te Brussel gepleegden diefstal, zich in die stad ophieldt, en alzoo *in de gelegenheid* was om den diefstal te *kunnen* plegen, maar ook het *werkelijk*

bezit waarin diezelfde beschuldigde van bijna alle gestolen voorwerpen is bevonden, en de zorgvuldige wijze waarop hij die gestolen voorwerpen aan het oog van elk heeft trachten te onttrekken, wijzen hem bepaaldelijk aan als den auteur van den gepleegden diefstal.

En al was het ook dat de beschuldigde thans, even als te voren, alle persoonlijk aandeel aan de uitvoering van den diefstal zelf was blijven ontkennen, zelfs dan nog zoude die ontkenenis hem geenszins hebben kunnen baten.

Zelfs aannemende des beschuldigten eigen vroegere voorgevens van dien gestolen schat (dien hij bijna geheel in bezit heeft gehad) van onbekenden te hebben gekocht, of denzelven door onbekenden te hebben zien begraven en vervolgens te hebben opgedolven, — zelfs die vroegere voorgevens *aannemende*, — zoude hij bij zijne wetenschap van den te Brussel in het paleis van den Prins van Oranje gepleegden en algemeen bekenden diefstal, uit den aard der voorwerpen zelve de overtuiging verkregen hebben, dat dezelve van dien diefstal afkomstig waren, en zelfs dan zoude het zich toeëigenen, verbergen, vervoeren en receleren van het gestolene, wetende dat het gestolen was, hem aan *diezelfde* straffen onderwerpen, die hij de wet tegen den dader zelve zijn bedreigd.

Maar het is er verre af dat ik zoude mogen onderstellen dat ook bij volgehouden ontkentenis des beschuldigten, zijne voorgevens eenigen ingang zouden hebben kunnen vinden bij een Hof, zoo als dit, bekend met de behandeling van lijfstraffelijke zaken.

Bij de tegenstrijdigheid toch van des beschuldigten voorgevens, dan eens van de gestolen juweelen te *Algiers*, of te *Parijs*, of in *Brussel* van onbekenden te hebben gekocht, dan weder van dezelve kort na den gepleegden diefstal in het bosch van Soignies door onbekenden te hebben zien begraven en daarna te hebben opgedolven, zoude het beroep op *onbekende personen*, (een beroep hetwelk ten alle tijde de gewoone toevlugt van alle misdadigers is geweest,) bij Ulieden dat bewijs van schuld niet hebben kunnen wegnemen, hetwelk uit des beschuldigten bewezen bezit van bijna al het gestolene in de gegeven omstandigheden tegen denzelfden zoude zijn geresulteerd.

En wanneer wij nu nagaan, dat dit bewijs van schuld tegen den beschuldigten, ook onafhankelijk van zijne confessie, reeds geheel zoude zijn geëtablisceerd, hoeveel te meer moet dan niet dat bewijs voor voldongen worden gehouden *thans*, nu de beschuldigde, zelve het logenachtige zijner vroegere verdichtelen en van zijn vroeger beroep op onbekende personen erken-

nende, eene *herhaalde confessie* van schuld heeft afgelegd; terwijl deze confessie zoodanig is *omstandig* en de bijzonderheden, daarbij door den beschuldigten omtrent het plegen des diefstals zelve opgegeven, zoodanig overeenstemmen *en* met de localiteit *en* met hetgeen bij de ontdekking des diefstals werkelijk is bevonden, dat, zoo nog eenige twijfel mogt hebben kunnen bestaan, die twijfel geheel zoude zijn weggenomen.

En zoo is het dan volkomen *waar*, hetgeen ik in den aanvang zeide, dat de *zamenloop* der bewezen omstandigheden, alle in de akte van beschuldiging opgenomen, en waartoe hierbij wordt gerefereerd, — de onderbavige zaak in zoodanig helder daglicht heeft gesteld, dat hare beslissing aan geene de minste moeilijkheid onderhevig kan worden geoordeeld, noch ten aanzien van het bewijs van het corpus delicti, noch ten aanzien der culpabiliteit des beschuldigten.

Er schiet mij alleen nog over te spreken van de toepassing der wet, waaromtrent ik zeer kort zal kunnen zijn.

Art. 384 juncto art. 381 n°. 4 en de art. 19 en 22 van het lijfstr. wetb., hier van applicatie, brengen de straf mede van tijdelijken dwangarbeid, niet te bovengaande den tijd van 20 achtereenvolgende jaren, voorafgestaan door de *kaakstraf* (carcan).

Het zijn deze straffen, die in dat gedeelte van het Koninkrijk der Nederlanden, waar de diefstal gepleegd is (Brussel) en tijdens die diefstal werd begaan, in volkomen vigueur waren, en bij des beschuldigten terechtstelling te Brussel onvermijdelijk zouden toegepast geweest zijn. Maar beide deze straffen, uit het fransch lijfstr. wetb. ontleend, zijn in het ressort van het Hoog-Geregtshof *alhier* veranderd en gemodificeerd, daar bij de artikelen 9 en 11 van het Besluit van 11 Dec. 1813 *de kaakstraf* (carcan), hetzij door openbare geesseling, hetzij door te pronkstelling, hetzij door eerloos-verklaring, en de *tijdelijke dwangarbeid* door confinement in een rasp-, tucht- of werk-huis, niet te bovengaande 15 jaren, is vervangen.

Twee gevolgtrekkingen leide ik hieruit af:

De eerste, dat hier alleen de gemodificeerde straf kan worden toegepast, en *de andere*, dat die modificatie zoodanig behoort te worden daargesteld, dat de beschuldigde door zijne terechtstelling onder het ressort van een ander Hoog-Geregtshof, dan waaronder de misdaad is gepleegd, niet worde gepraejudicieerd.

Dit is trouwens ook het beginsel, bij het Besluit van 11 December 1813 zelve aangenomen, en bij art. 15 van hetzelfde geconsacreerd.

In dat artikel toch wordt gehandeld over de bestraffing van misdadigers, welke bereids voor

den datum van het besluit waren veroordeeld, doch hunne straf (door de toen gevallen omwenteling van zaken) nog niet hadden ondergaan, — en wordt daarbij bepaald:

Dat voor de *kaakstraf* (carcan) zoude subintreren de te pronkstelling op een schavot met een papier op de horst, waarop de misdaad zoude zijn uitgedrukt;

En dat de *dwangarbeid voor eenen tijd* (travaux forcés à temps) zoude worden geconverteerd in een confinement in een rasp- of tuchthuis, gedurende zoodanigen tijd als bij arrest was bepaald, mits niet te bovengaande den tijd van 15 achtereenvolgende jaren.

Geene andere dan deze op eene zachtere wijze gemodificeerde straffen van te pronkstelling en confinement niet te bovengaande 15 jaren, kan door mij gerequireerd of door Ulieden opgelegd worden.

Maar wanneer ten dezen opzichte Ulieder keuze ten voordeele des beschuldigten beperkt is, zoo is Ulieden echter ten aanzien der langdurigheid van het opteleggen confinement eene ruimte, wel niet van 5 tot 20, maar toch van 5 tot 15 jaren gegeven, bij het gebruik maken van welke ruimte Gijlieden op den persoon des misdadigers en de omstandigheden, die de misdaad vergezeld hebben, zult acht geven. De beslissing daaromtrent geheel aan uwe wijsheid over-

latende, — vermeen ik, zoowel uitheefde der bezwarende omstandigheden des diefstals, als der overgroote waarde van den gestolen schat en der voorbeeldelooze stoutmoedigheid, waarmede men tot binnen in een vorstelijk paleis is doorgedrongen; — van deze plaats en in het belang der beleedigde maatschappij, geene andere straf tegen den beschuldigen (eenen vreemdeling, reeds vroeger in een ander land tot de ijzers veroordeeld,) te mogen vorderen, dan het maximum van die, welke de wet op zijne misdaad heeft gesteld.

De beschuldiging op deze wijze ontwikkeld hebbende requireert de Advokaat-Generaal, dat CONSTANT POLARI zal worden schuldig verklaard aan de misdaad boven omschreven, en dien ten gevolge veroordeeld tot het maximum der straf bij de wet bepaald, namelijk tot te pronkstelling op een schavot en een confinement in een rasp-of tuchthuis, gedurende den tijd van 15 jaren, met bevel, dat een extract van 's Hofs arrest zal worden aangeplakt te 's Gravenhage en te Brussel.

Daarna wordt aan den Advokaat *de Bas*, toegevoegd verdediger van den beschuldigde, het woord verleend. Deze draagt eene pleit-memorie voor, waarvan de inhoud hoofdzakelijk hierop nederkomt:

In eene inleiding handelt hij over het belang

dezer zaak, het raadselachtige der gebeurtenissen, maar vooral over het zonderlinge zijner positie ten opzichte zoo van het Hof, als van den beschuldigde. Zoodra hij toch met de stukken, ten processe voorhanden, is bekend geworden, heeft hij gemeend, dat, zoo iminer, er in dit geval eene incompetentie *ratione loci* met grond zou kunnen geopperd worden. Als de beschuldigde, (nagenoeg in deze bewoordingen gaat de verdediger voort) die, gekluisterd, uit een ander werelddeel naar ons vaderland is gevoerd, gezegd kan worden *hier* te zijn gevonden, dan zal men zich wel altijd voor competent kunnen houden. Ik kan geene reden bevroeden, mijne Heeren, waarom gijlieden meer dan eene andere regtbank in Noord-Nederland bevoegd zoudt zijn over dezen beschuldigde het vonnis te vellen. Dit mijn gevoelen heb ik bevestigd gevonden door een tegenwoordig lid van dit Hoog-Geregtshof, dat in der tijd, als Officier bij de regtbank alhier, met de vervolging dezer zaak is belast geweest. En juist van dit middel van verdediging mag ik, op uitdrukkelijken last van den beschuldigde, geen gebruik maken. Deze zegt niets vuriger te wenschen, dan uit zijn provisionelen toestand te geraken en door Ulieden te worden geoordeeld. Mogt ik dus bij dien onwil en die tegenwerking van den beschuldigde mij van dit middel bedienen? Kon ik mij blootstellen om een

desaveu van zijner wege te ondervinden? Ik geloofde deze vragen ontkennend te moeten beantwoorden, en werd daarin versterkt door het gevoelen van eenige mijner meer ervarene confrères. Het voordeel, dat uit dit middel van verdediging voor den beschuldigde kon voortvloeijen, was daarenboven onzeker, het nadeel integendeel zeer waarschijnlijk. Om deze redenen heb ik mijn gevoelen aan den wil van den beschuldigde meenen te moeten opofferen. Ik verkeer dus in de zonderlinge positie van iemand te verdedigen, die mij verbiedt het voornaamste middel te bezigen, en van voor een Hof te moeten spreken, dat, naar mijn gevoelen, incompetent is om over deze zaak te cognosceren. Vóór hiervan af te stappen acht ik mij verplicht den Raad eene missive van den beschuldigde voor te lezen, waarin hij mij zijn verlangen te kennen geeft, om zoo spoedig mogelijk voor Ulieden te regt te staan en alzoo geen gebruik te maken van het middel van incompetentie.

(Na het voorlezen dezer letteren vervolgt de Advokaat nagenoeg in dezer voege:)

Ten principale overgaande meen ik te moeten opmerken, dat ik, ook ten dezen aanzien, op een standpunt geplaatst ben, waarvan weinige voorbeelden zijn. De beschuldigde toch bekent den diefstal te hebben gepleegd, en deze bekentenis, door geene bewijzen van elders

gestaafd, komt ook onaannemelijk voor. Hoe vreemder nu de feiten zijn en hoe ongelooflijker de bekentenis van den beschuldigde is, des te omzigtiger moet de Raad zijn, ten einde geene blinde werktuigen te worden in de hand des beschuldigde, die, om welke redenen dan ook, eene veroordeeling schijnt te verlangen. Ik zal dus trachten aan te toonen, dat er geene voldoende bewijzen aanwezig zijn, om den beschuldigde aan de hem ten laste gelegde misdaad schuldig te verklaren. Vóór echter daartoe over te gaan, moet ik den Raad het onderscheid tusschen deze en andere criminele zaken doen opmerken. Hier zijn den regters reeds voor den aanvang der debatten verschillende bijzonderheden bekend; de dagbladen hebben, tot verzadiging toe, den beschuldigde als den dief der vorstelijke kostbaarheden aangewezen: in één woord, men heeft den Regter vooruit geloopt. In andere zaken heeft gewoonlijk het tegenovergestelde plaats. Intusschen de geest zoowel als de letter der wet (men zie onder anderen art. 342 *Code d'Instr. crim.*) eischt, dat de regters alles zullen afleggen, wat zij van buiten met zich hebben gevoerd; alleen de debatten kunnen tot middel van overtuiging dienen. En, dit zoo zijnde, moet men ook thans vragen: is hetgeen in de akte van beschuldiging wordt gezegd, bevestigd door de debatten? In andere woorden: *is het mis-*

dröjf gepleegd, en, zoo ja, is het gepleegd door dezen beschuldigde?

Dat er diefstal heeft plaats gehad, gepaard met sommige verzwarende omstandigheden, willen wij niet ontkennen. Alleen zullen wij straks nader onderzoeken; of men, op de wijze, in de akte van beschuldiging vermeld, in het paleis gekomen is.

Doch dat de beschuldigde, en geen ander, de dader van den gepleegden diefstal zoude zijn, kan alleen uit zijne bekentenis, en uit geene bewijzen van elders opgemaakt worden. Het gezond verstand intusschen leert ons zoo wel als oudere en nieuwere regts-doctoren, dat de regel: *volenti non fit injuria*, geenszins boven uitzonderingen verheven is. Men zie hierover: l. 1. § 17 ff. *de quaestion*: HEINECCIUS, *de religionē judicantium circa reorum confessiones*, in *opusc.* n°. 17; LEIJSER, *ad ff. tit. de confessis*; VAN DER LINDEN, *regtsgel. practicaal en koopmans Handb.* pag. 268; MERLIN *Repert. voce: confession*, n°. 5; maar vooral herinnere men zich het arrest van het Hof van Assises voor deze Provincie, d. d. 4 Augustus 1829, waarbij iemand, schoon zich zelv' aan de misdaad van brandstichting schuldig verklarende, bij gebrek aan bewijzen van elders, in vrijheid gesteld werd. De confessie van den beschuldigde moet dus aan de beginselen, hier geleerd, worden

getoetst, en dan zal het blijken: 1°. dat dezelve is eene *confessio nuda*; 2°. dat ze is oppervlakkig en onvolledig; 3°. onwaarschijnlijk; 4°. in strijd met zich zelve en het van elders bewezene, en 5°. dat het niet aan redenen ontbreekt, om den beschuldigde tot eene onwaarachtige bekentenis uit te lokken.

1. *Nuda est confessio*. Niets van hetgeen de beschuldigde bekend, is van elders bewezen; zelfs voor het bezit der gestolene voorwerpen heeft men geen ander bewijs aangevoerd dan de bloote bekentenis. Er is geen getuige geproduceerd, die den diefstal heeft zien plegen, veel minder die *dezen* beschuldigde als den dader herkent. Het eenige, dat men door de getuigen heeft te weeg gebragt, is de herkenning der overtuigings-stukken. Doch neem deze herkenning weg, en er blijft in der daad niets overig. De in beslagneming zelfs der voorwerpen te New-York, is niet eens uit de debatten gebleken; even eens zoekt men te vergeefs het bewijs, dat de beschuldigde ten tijde des diefstals zich te Brussel heeft bevonden, ook dit kan alleen uit zijne confessie worden opgemaakt. Wij moeten het bekennen, mijne Heeren, de proces-stukken bevatten eene groote menigte geschrevene verklaringen en renseignementen; doch juist dit *bewijst* niets anders dan de verlegenheid, waarin men geweest is, om

meer degelijke en afdoende bewijzen bij te brengen. Zeer vele stukken toch zijn afkomstig van vreemde magistraten, wier handteekeningen hier geheel en al onbekend zijn; sommige missen zelfs den schijn van echtheid, daar zij in het geheel geene onderteekening hebben, en de meesten zijn copien van copien met de namen van verschillende ambtenaren voorzien, die misschien veel vertrouwen verdienen, maar wier verklaringen in regten niet mogen aangenomen worden. En, behoef ik wel over de geloofwaardigheid te spreken van *Roumage* en *Suzanne Blanche*? Door lage winzucht gedreven, hebben zij dezen man in handen der Justitie geleverd. Deze getuigen komen in een zóó hatelijk daglicht voor, dat zij, al ware de schuld van dezen persoon bewezen, in foro conscientiae veel strafwaardiger zouden zijn. Doch, mijne Heeren, verdient hun getuigenis geloof, dan is het wel boven allen twijfel verheven, dat ook zij volgens de wet in regten moesten verschijnen. Waarom zoude ik echter hierover uitweiden? De geheele strekking en de duidelijke verklaring onzer wet verbieden de geschrevene depositien der getuigen aan te nemen. Van dáár de bepaling in art. 317 van het *Wetb. van Crim. Instr.*, « les témoins déposeront oralement; » van dáár het verbod in art. 341 *eod.*, om aan de jurij geene geschrevene verklaringen der getuigen af te geven; van dáár

eindelijk, om geene meerdere plaatsen aan te halen, moet de President der Assises, volgens art. 319 *eod.*, aan elk der getuigen vragen, of hij den tegenwoordig zijnde beschuldigde bedoeld heeft met hetgeen hij heeft gezegd. Wat er dus van de daadzaken, in de akte van beschuldiging vermeld, waarheid zij, doet niets ter zake. Het kan en mag niet in aanmerking komen bij het vestigen van Uwe beslissing over dezen beschuldigde, daar, gelijk ik heb aangetoond, de wet uitdrukkelijk vordert, dat de getuigen door Ulieden contradictoir met den beschuldigde worden gehoord. Wij zullen om deze redenen niet spreken over het vroeger levensgedrag van den beschuldigde, hetwelk aan het Publiek Ministerie zoo berispelijk is voorgekomen, want ook hiervan is geen bewijs voorhanden; noch over dien zamenloop der omstandigheden, waarin men de besturende hand der Voorzienigheid heeft meenen te herkennen. En, waarom men den diefstal als met verzwarende omstandigheden gepleegd doet voorkomen, dewijl dezelve in een vorstelijk paleis is gepleegd, is mij althans onbegrijpelijk, daar de misdaad jegens den armsten mensch en in de nederigste hut bedreven, geene mindere atrociteit te kennen geeft!

II. *De confessie van den beschuldigde is oppervlakkig en onvolledig, eensdeels, omdat dezelve*

niets anders bevat, dan hetgeen hij van elders had kunnen weten, anderdeels, omdat vele omstandigheden, van elders bekend, door hem worden verzwegen, die hij zonder twijfel moest weten, wanneer hij de dader des diefstals was.

Eene herhaalde lezing der processen-verbaal van de suppletoire instructie heeft mij de zekerheid gegeven, dat de beschuldigde al de antwoorden, die eenigzins van gewigt zouden kunnen geacht worden, ontleend heeft uit de vragen hem van tijd tot tijd gedaan. Waarop toch komt zijne *oorspronkelijke* verklaring neder? Hij is over den muur geklommen, en in den tuin gekomen; hij heeft eene ruit der glazen deur gebroken, licht aangestoken, een glas van den diamantaire aan stukken geslagen, drie kistjes daaruit genomen, is op dezelfde wijze heen gegaan, heeft de kistjes in een' schawl met zich gevoerd en denzelven weggeworpen. Deze en dergelijke bijzonderheden had hij even goed kunnen weten zonder den diefstal te hebben gepleegd. Mijn geheugen mistrouwende, heb ik de nieuwspapieren van die dagen nagezien en dit alles in dezelfde verhaald gevonden. Men sla slechts na de *Haarlemsche Courant* van 6 October, en het *'s Gravenhaagsche Dagblad* van 2 October 1829, om zich van de waarheid te overtuigen. Maar, de beschuldigde was daarenboven te Brussel en kon dus natuurlijk omtrent vele omstandigheden zijn ge-

informeerd, die op andere plaatsen minder zijn bekend geworden.

Eene overgroote menigte van bijzonderheden, die hij, den diefstal gepleegd hebbende, had moeten weten, zijn hem onbekend. Hij wist zich eerst niet te herinneren, hoe vele kamers hij was doorgestaan; hij kan ook nu geene beschrijving van dezelve geven, noch van de kostbaarheden daarin vervat; den vorm van den diamantaire kan hij zich evenmin te binnen brengen; alleen weet hij, dat dezelve met een glas was bedekt. Waar de kistjes zijn gevonden; of dezelve ook andere voorwerpen dan juweelen bevatteden, en zoo ja, welke; of de portefeuilles zijn opengebroken, zijn vragen, wier beantwoording hij is schuldig gebleven. Het lange tijdverloop, sedert de diefstal is gepleegd, de ellende waarin hij heeft verkeerd, verhinderen hem naar zijn zeggen, dit een en ander op te geven. Doch, mijne Heeren, wat men ook van de houding des beschuldigde in deze terechtzitting moge zeggen, niemand voorwaar zal hem het onrecht laten wedervaren, dat hij blijken van vermindering of van verstomping zijner verstandelijke vermogens heeft gegeven. Nimmer heeft hij eenigzins voldoende weten te verklaren, wat hem de eerste aanleiding geweest zij om den diefstal te begaan. Hij ontleent zijne antwoorden steeds uit de hem gedane vragen. Toen hem b. v., door den daartoe gecommitteerden

Raad, de vraag wordt gedaan, welk schoeisel hij heeft aan gehad, dewijl men ook de indrukseken van een' net geschoeiden voet had meenen te kunnen opmerken, antwoordt hij op dat tijdstip dunne schoenen te hebben gedragen. Over de aanleiding tot den diefstal wilde hij zich voor den Raad-Commissaris niet uitlaten, hij reserveert zich dit naderhand voor zijne Regters te doen; toen hem intusschen uit eenige gezegden en vragen bleek, dat er weinige dagen vroeger voor eene der ramen kostbaarheden waren geplaatst geweest, was het antwoord gereed, en — *deze* voorwerpen hadden zijne begeerte opgewekt. Gij hebt het, mijne Heeren, in deze audientie gehoord, hoe hij de vraag, daarover door den President gedaan, slechts na vele omwegen en zeer onvoldoende heeft beantwoord. Aan den Raad-Commissaris zegt hij nu eens, niet te willen herhalen, wat hij vroeger reeds heeft verklaard; dan weder is hij vermoeid, en — hij verzoekt, dat men het verhoor wegens zijne onpasselijkheid eindige. En, wat mij persoonlijk betreft, ik kan Ulieden de verzekering geven, dat hij mijne herhaalde vragen over sommige détails altijd ontduikend beantwoord en mij zelfs toegevoegd heeft, dat zoodanig onderzoek meer aan een' Regter ter Instructie, dan aan zijn' verdediger voegde.

III. *De confessie is onwaarschijnlijk.*

Ieder magistraats-persoon, die, terstond na het

bekend worden des diefstals, met de instructie dezer zaak is belast geweest, dacht, dat de misdaad door niemand alléén, maar slechts door meerderen kon zijn gepleegd. De Directeur van Politie verklaarde dit stellig in zijn rapport aan den Minister van Justitie. In hetzelfde gevoelen deelde de Procureur des Konings te Brussel. Er werd dan ook eerst een onderzoek ingesteld tegen sommige bedienden; ten hunnen laste echter geene voldoende bewijzen vindende, heeft men die instructie laten varen, doch het vroeger gevoelen, dat de diefstal door meerderen en wel bekenden in het paleis zou zijn gepleegd, behouden. Eindelijk meent men den dader in den beschuldigde te hebben gevonden! — En wat verhaalt deze persoon nu?

Geheel onbekend en zonder hulp van anderen is hij in het paleis gekomen. Eenige blinkende voorwerpen, door hem voor eene der ramen opgemerkt, wekten zijne begeerte op en spoorden hem tot den diefstal aan. Geheel toevallig troffen hem geene der kostbaarheden in de tweede zaal voorhanden; — alléén op het bloot geluk af opende hij juist die binne deur, welke naar het slaapvertrek der Prinses leidt, — geene andere voorwerpen, maar juist de diamantaire trok zijne aandacht; zonder die te kennen of deszelfs inhoud te gissen, ontvreemde hij de kistjes die zoo vele schatten bevatteden,

daartoe als het ware door eene ingeving aangespoord. Inderdaad, deze bijzonderheden nagaaude, mag men elkander het *visum teneatis* wel toeroepen! Of is het waarschijnlijk, dat iemand, met de omstandigheden geheel en al onbekend, gelijk de beschuldigde voorgeeft geweest te zijn, alleen *bij toeval* dezen diefstal heeft gepleegd op een tijdstip, dat er zich zoo veel vereenigde om denzelfden te begunstigen. De Prins van Oranje inspecteerde juist de Schutterijen, en dacht niet vóór of op dien avond terug te keeren; de Prinses van Oranje was *niet*, gelijk zij eerst scheen te zullen doen, op het bal bij Prins Frederik gegaan, maar te Tervueren gebleven, — in die vertrekken bevonden zich geene bedienden; er waren geene blinden op de eerste, maar wel op de tweede verdieping; op de deur der zaal was geen slot, maar eene kruk; in één woord, alle deze bijzonderheden, die den diefstal zoo gemakkelijk maakten, zullen de daders hoogstwaarschijnlijk wel hebben geweten. Aan den beschuldigde echter zoude niets van dit alles bekend zijn geweest!

Wanneer wij nu hierbij nog de bijzonderheid voegen, dat de beschuldigde alléén de drie kistjes, die zeker eene merkelijke zwaarte zullen hebben gehad, het paleis heeft uitgevoerd niet alléén, maar dezelve met eene ladder over den muur gebragt, dan zal zijne confessie wel,

als onwaarschijnlijk, dienen te worden verworpen. *In totum enim confessiones ita ratae sunt, si id, quod in confessionem venit, et jus et naturam recipere potest.* L. 14 § 1 ff. de interrog. in jure faciend.

IV. De confessie van den beschuldigde is in wedspraak met zich zelve en het van elders bewezene.

Gewoonlijk geeft eene bekentenis zoo al niet voldoende grond tot veroordeeling, dan toch zware redenen tot verdenking, wanneer iemand, door gevoel van schuld tot dezelve aangespoord, altijd, vooral in zeer ingewikkelde zaken, alle bijzonderheden op dezelfde wijze verhaalt en zich nimmer tegensprekt. Doch met dezen beschuldigde is het anders gelegen; vroeger heeft hij omstandiglijk eene confessie gedaan over de wijze, waarop hij die kostbaarheden zou hebben gevonden. De bekentenis, die hij nu aflegt, dagteekent eerst van den 15 November ll. En waarom wordt *deze* nu voor waar aangenomen? Vroeger heeft hij zelfs onderscheidene daadzaken en getuigen geciteerd, waardoor zijn *alibi* in den bewusten nacht van den diefstal zou kunnen worden bewezen. Ook *toen* beriep hij zich op zijn geweten, ook *toen* werd hij door berouw gedreven, waarom is hij dan *nu* geloofwaardiger?

Hij wedspreekt echter ook zich zelve sedert de laatste confessie. Eerst had hij niets voor eene der ramen zien staan, naderhand heeft

het schitterend déjeuner hem tot den diefstal aangespoord ; eerst waren de kistjes , opgegraven in het bosch van Mosselmans , geheel verrot , naderhand waren alléén derzelve voegingen los.

Maar hetgeen wij van elders weten , is ook in tegenspraak met die confessie. De beschuldigde toch zoude alléén den diamantaire hebben aangeraakt , en , volgens het proces-verbaal van inspectie , heeft men ook in de tweede zaal een kistje verplaatst gevonden , met de teekenen , dat het door eene morsige hand was aangeraakt. Eerst zeide hij geen mes bij zich te hebben gehad , naderhand geloofde hij dit wel ; de blijken , dat de diamantaire door een scherp werktuig was beschadigd , werden echter duidelijk waargenomen. Is daarenboven de *inklimming* wel bewezen ? De Heer *de Knijff* heeft , volgens zijn rapport vroeger gedaan en ten processe voorhanden , daarvan geen blijk gezien : in deze audientie zegt hij wel het tegendeel , doch met de bijgevoegde verklaring , dat hij het zich niet meer juist kan herinneren. De voetstappen namen daarenboven , volgens de *schriftelijke* verklaring van denzelfden getuige , allen de rigting van het paleis naar den muur ; — schoon hij nu gezegd heeft te *gelooven* , dat er ook sommigen de rigting van den muur naar het paleis hebben aangeduid ; — de indrukseken waren van tweederlei soort , namelijk van een' blooten voet en van een ligt schoeisel. Er is een

horologie gevonden , en — de beschuldigde weet zelfs niet , dat er zoodanig voorwerp bij den buit is geweest. Zijn voet is vergeleken met de maat der voetstappen , en — hij werd bevonden breeder en langer te zijn.

Men geve niet voor , dat , al mogten eenige der bijzonderheden , door den beschuldigde verhaald , onwaar zijn , de waarheid echter van andere genoeg consteert , om hem ten minste als *complice* schuldig te verklaren. Al geven wij toe dat eene bekentenis in criminalibus mag worden gesplitst , zoo kan dit stellig alléén dan plaats hebben , wanneer dezelve door bewijzen van elders gestaafd wordt , nimmer wanneer zij , gelijk hier , geheel op zich zelve staat.

V. Het ontbreekt niet aan redenen , om den beschuldigde tot eene onwaarachtige bekentenis uit te lokken.

Ik zal mij hier in geene algemeene gissingen verdiepen , maar alléén feiten aanhalen mij uit de proces-stukken bekend , en die alléén voldoende zouden zijn , om een' onschuldige zoodanige bekentenis te doen afleggen.

De omstandigheden , waarin de beschuldigde heeft verkeerdt , mogen niet uit het oog worden verloren. In Julij 1831 te *New-York* in hechtenis genomen , heeft men hem in *Noord-Amerika* , dat ideaal van burgerlijke vrijheid , ruim een jaar gevangen gehouden en vervolgens , op eene geweldadige wijze , naar dit land gevoerd. Meer

dan eene geheele maand was hij hier in den kerker, vóór een bevel van medebrenging door den Regter ter Instructie was afgegeven. En tot deze provisionele gevangenhouding heb ik in de proces-stukken geen bevel van den bevoegden regter kunnen ontwaren; ik heb alléén de uitdrukking gevonden, dát zulks **OP ORDER VAN HET GOUVERNEMENT WAS GESCHIED!** — Deze woorden laten ons intusschen in het onzekere, wie de ambtenaar is, die, onder den naam van het Gouvernement, een' dekmantel voor *zijne* handelingen heeft gezocht. Strijdt zoodanige daad niet met art. 168 onzer Grondwet, en, vinden wij de straf op deszelfs overtreding niet weder in art. 114 van het Straf-Wetboek?

Ook hier is de beschuldigde meer dan een jaar in den kerker geweest, en, nu vraag ik het Ulieden, mijne Heeren, is de bekentenis na dit alles afgelegd, niet gelijk te stellen met die, welke onze voorouders door de pijnbank verkregen? Kunnen en moeten wij hier niet onder het oog houden, wat de welsprekende SERVAN in een zijner werken zegt: *» si l'on suivait bien » toutes les procédures criminelles, on verrait, » que l'ennui de la prison a plus fait mentir, que » la terreur même des tourmens.»*

Door de zucht om uit zijn' provisionelen toestand te geraken kan hij zeer wel tot die bekentenis zijn aangespoord. Dit gevoelen aan-

nemende, wordt het ook duidelijk, waarom hij zich niet van het middel van incompetentie heeft willen bedienen, dat hem ten minste *eenige* hoop op redding overliet. Daarenboven heeft de beschuldigde zonder twijfel opgemerkt, welk gewicht men aan deze zaak hechtte. Hij tracht zich dus door *eene* confessie verdienstelijk te maken en hoopt, na zijne veroordeeling, op de koninklijke genade. Deze hoop heeft hij mij zoowel mondeling als schriftelijk te kennen gegeven, en — dezelve is hem ook van elders ingeboezemd!

Dat er in *Noord-Amerika* velerhande beloften aan hem zijn gedaan, ten einde hij zich vrijwillig zoude laten inschepen, zal ik niet aanroeren, dewijl dit alléén op *zijne* gezegden berust: maar, uit het proces-verbaal van een verhoor in October 1832 voor den Regter ter Instructie blijkt het, dat deze hem bij zijne ondervragingen heeft opgemerkt, *dat alléén een volledige erkenning der zuinere waarheid* (dit zoude dus natuurlijk het verhaal zijn, dat hij de dader was) *hem welligt de gunst van Z. M. zou kunnen verwerven*. Is het niet mogelijk, ja zelfs waarschijnlijk, dat hem ook hierdoor de bekentenis eener misdaad, die hij niet had bedreven, het *eenige* middel van behoud is toegeschenen?

En men zegge niet: het bezit, gevoegd bij zijne bekentenis, is voldoende om hem volgens art. 62 C. P. te veroordeelen.

Wanneer men zijne vroegere bekentenis voor waar moest aannemen, dan zoude hij, bij het vinden der juweelen tusschen 15 en 20 November 1829, niet geweten hebben, dat zij van den diefstal bij den Prins van Oranje afkomstig waren, doch zulks eerst later hebben vernomen. Maar, om deze daad in de termen van art. 62 C. P. te doen vallen, moet de kennis van den vitieusen oorsprong het receleren zijn voorafgegaan. Men vergelijk daarover CARNOT, *Comm. sur le C. P.* ad art. 62, n°. 2. Maar daarenboven zoekt men te vergeefs eenig bewijs, waardoor zijn beweeren van in het bezit te zijn geweest, kan worden gestaafd. Het zijn ook hier weder *zijne* woorden, en deze alléén, die daarvan de verzekering geven. Al kunnen wij gelooven, dat de kostbaarheden te *New-York* zijn gevonden, zoo is er echter, buiten de confessie van den beschuldigde, geen bewijs, dat *hij*, en niemand anders, de persoon was, bij wien men die goederen heeft gesaisiseerd. Neemt men dus het bezit voor waarheid aan, zoo laat men zich leiden door de geloofwaardigheid van den beschuldigde, dewijl dat bezit door niets anders wordt geconstateerd. Doch, gelijk ik hierboven heb trachten aan te toonen, de bekentenis van den beschuldigde draagt zoo vele blijken van onwaarachtigheid, dat zijne geloofwaardigheid moet verworpen worden, *niet* voor een gedeelte, maar

in haar geheel, juist dewijl geene omstandigheden van elders derzelve waarheid bevestigen.

Hier is het dus geenszins de vraag, die Ulieden ter beslissing, of mij tot onderzoek is gesteld: *Wie de schuldigen zijn?* maar eenvoudig deze: *is de schuldpligtigheid van dezen beschuldigde uit de debatten gebleken?* En, dat zijne bekentenis in de hoop op redding is gedaan, en deze vraag dus niet toestemmend kan worden beantwoord, meen ik in mijne rede overvloedig te hebben aangetoond.

De pleitrede van den verdediger geëindigd zijnde gelast de president den tolk aan den beschuldigde te kennen te geven, welke straf er tegen hem is gerequireerd. Deze, het requisitoir gehoord hebbende, verlangt te mogen spreken; — hij haalt een papier te voorschijn en draagt daarop aan den Raad zijn verzoek voor, om het rekwes, door hem aan den Koning in te leveren, gunstig te ondersteunen. Hij zegt de grootheid van zijne misdaad te gevoelen; door diep berouw tot eene bekentenis aangespoord, niet op vrij spraak, maar alléén op de genade des Konings te hopen; en, zoo al *zijn* toestand minder tot medelijden mogt opwekken,

smeekt hij eene verzaechting van straf om het ongelukkige lot van zijn kind.

De Advokaat-Generaal repliceert daarna in de volgende bewoordingen :

MIJNE HEEREN !

Ik zal niet behoeven stil te staan bij Uwe bevoegdheid om over de daad des beschuldigten te cognoseeren. Bij het Lijfstr. Wetb. als misdadig gequalificeerd, — en bedreven zijnde in het Koninkrijk der Nederlanden, — zijt Gijl. *ratione materiae* competent. En uwe competentie ook door den beschuldigten zelve erkend zijnde, kan even daardoor *ratione personae* geen onderwerp meer van Uwe overweging tritmaken.

Opzigtelijk de zaak ten principale heeft men teregt bij den termijn van antwoord opgemerkt, dat het twee punten zijn, van welke hare beslissing moet afhangen; het eerste betrekkelijk het bestaan der misdaad; het tweede betrekkelijk de schuld van den aangeklaagden.

Wat het eerste betreft, zoo is hetzelfde door den verdediger niet bestreden, en wij kunnen alzoo thans het bestaan der misdaad, opzettelijk bij mijne vroegere voordragt betoogd, als volkomen geëtablisseed en ook als door den verdediger zelve erkend aanmerken.

Ten aanzien van het tweede punt, (de culpa-

blitsiteit des beschuldigten), zoo heeft men bij antwoord veel gesproken, dat hier alleen eene bloote bekentenis (*nuda confessio*) zoude voorhanden zijn; dat deze zoude wezen oppervlakkig, onwaarschijnlijk ja onmogelijk en op ieder geval geen voldoende bewijs zoude daarstellen. En om eenigen schijn aan die redeneringen te geven, heeft men tot mijne verbazing voorgewend, dat de daadzaak, dat het gestolene in het bezit des beschuldigten is gevonden, naar het oordeel des verdedigers, niet genoegzaam zoude zijn beweren.

Maar, om met deze laatste sustenue te beginnen, de beschuldigde zelve heeft die daadzaak niet alleen beleden, maar beleden *ten gevolge* van het werkelijk saisieren van het gestolene bij hem door de douanen te *New-York*, overtuigend geconstateerd bij processen-verbaal en daartoe behoorende stukken van het proces, welke aan het Hof zijn onderworpen en door hetzelfde, gelijk ik vertrouw, met naauwkeurigheid zullen geëxamineerd worden. En het is ook ten gevolge daarvan, dat de gestolene voorwerpen door die douanen aangehouden, krachtens een bevel van het Geregts-hof te *New-York*, op den 23 Januarij 1832, door *William Coventry Waddel Esq.*, Marshall der Vereenigde Staten aan den Nederlandschen Gezant overgeleverd, door dezen persoonlijk herwaarts overgebracht en voor het gestolene herkend, benevens de te *Liverpool* aan-

gehoudene, als *stukken van overtuiging*, in deze procedure zijn overgelegd geworden, en thans op dit oogenblik, waarop ik spreek, voor Ulieden uitgestald zijn. En bij deze erkenenis, tot welke de beschuldigde, door de kracht der waarheid en der bewezen daadzaken, is genoodzaakt geworden, — bij deze erkenenis van den beschuldigten zelve, geconstateerd door de wezenlijke exhibitie der gestolen voorwerpen als stukken van overtuiging, moeten wij den verdediger niet bevoegd en als het ware niet ontvankelijk achten, om, in strijd met dat alles, het niet bewezene dier daadzaak voor den beschuldigten voor te wenden.

Al verder moet ik den verdediger antwoorden, dat, wanneer er ook al sommige gevallen mogten zijn, waarin in het algemeen aan eene bekenenis minder gewigt zoude moeten gehecht worden, het onderwerpelijke geval zeer zeker daartoe niet zoude behooren.

Ik kan mij voorstellen, dat iemand, door het ongeluk vervolgd en eenen tegenzin in het leven gekregen hebbende, eene *capitale* misdaad (b. v. moord, brandstichting, enz.) belijdt, ofschoon hij aan den moord of de brandstichting ten eenen male onschuldig is, ja zelfs, ofschoon de moord of brandstichting niet eens heeft plaats gehad, alleen met oogmerk, om, ware het mogelijk, van een leven te worden verlost, het-

welk hem tot last is. Daartoe specteren dan ook voornamelijk de plaatsen uit schrijvers en het Arrest van het Hof van Assises van 1829, bij den termijn van antwoord aangehaald.

Maar ongeloofelijk zoude het zijn, dat de beschuldigde (een man, wiens vindingrijke geest hem steeds middelen van bestaan heeft verzekerd, en die, wel verre van blijken van wanhoop aan den dag te leggen, integendeel ook nog in deze teregtzitting, doorslaande bewijzen heeft gegeven van geestkracht,) eenen *diefstal* zoude beleden hebben, dien hij niet had gepleegd, met geen ander doel of vooruitzicht dan om eene openbare schavotstraf te ondergaan, en gedurende 15 jaren in een tuchthuis te worden opgesloten. ✱

Daarenboven deze bekentenis, berustende op het bewezen bestaan der misdaad, is niet, gelijk de verdediger verkeerdelijk voor den beschuldigden gepleit heeft, eene *nuda confessio*, maar zij is integendeel allezins *omstandig* afgelegd, en die omstandigheden zijn *alimunde* bewezen.

Wanneer ik des beschuldigden confessie *omstandig* noem, zoo kan ik daarmee niet bedoelen, dat geene der omstandigheden, die naderhand bij het onderzoek der Justitie zijn opgemerkt en geconstateerd, aan de aandacht des beschuldigden zoude kunnen ontgaan zijn. Den dief, die 's nachts in een huis inbreekt en zijnen diefstal aldaar met eene dieven-lantaarn ten uitvoer brengt, is het

✱ Maar als men men aan een gering
Niveau, hier omhoog en een
haver tot en toe, hier en daer te pronk
Stelling bevoegt. Wat dan?

niet te doen eene naauwkeurige kennis van de localiteit en andere bijzonderheden, bij de Justitie van gewigt, te verkrijgen: hij heeft slechts één doel, één denkbeeld, om zich toe te eigenen, hetgeen hem daartoe geschikt voorkomt, en, bij de volvoering van dit éénige doel, kan zijne aandacht zeer wel van sommige omstandigheden, voor hem van minder gewigt, zijn afgetrokken geworden. Ook kan de tijd van bijna vijf jaren, welke nu sedert den diefstal verlopen is, aanmerkelijk bijgedragen hebben om sommige kleinere voor hem minder beduidende omstandigheden, uit zijn geheugen verder uit te wisschen, terwijl hij alleen heeft behouden datgeen, wat hem bijzonder bij het plegen des diefstals getroffen heeft.

En indien wij eens voor een oogenblik aannemen, dat de beschuldigde in zoo verre de waarheid had verzwegen, dat de diefstal niet door hem alleen was gepleegd, maar dat hij door eenen complice was geholpen, dan zoude het zich zeer wel laten verklaren, hoe de beschuldigde bij zijne confessie sommige daadzaken, welke hem minder personeel zijn, onaangeroerd heeft gelaten.

Genoeg, dat er een zoo groot aantal daadzaken door den beschuldigten bij zijne confessie opgegeven, en door de omstandigheden *allemal* bevestigd zijn, dat er ook uit dien hoofde aan zijne tegenwoordigheid op de plaats van

den diefstal zelve niet kan worden getwijfeld.

De beschuldigde zegt van het basse-cour van een hôtel aan de boulevards, de ladder te hebben weggenomen, waarmede hij de overklimming gedaan heeft over den tuinmuur, uitkomende in de rue latérale, in welke geen schildwacht stond.

In de daad in de rue latérale stond destijds geen schildwacht: ook is het aan den muur in die straat, dat de sporen van overklimming zijn waargenomen; en er is werkelijk van het basse-cour van een hôtel op de boulevards, door een Engelschman bewoond, eene ladder weggenomen bevonden, gelijk wij dit stellig in deze teregtzitting uit de depositionen der getuigen hebben gehoord.

De beschuldigde geeft op regt over het terras naar de glazendeur gegaan te zijn, eene glasruit met leem bestreken en vervolgens gebroken te hebben, daarna de glazendeur zelve geopend en in het paleis eene medegebragte dievenlantaarn met phosphorieke zwavelstokken aangestoken te hebben.

Werkelijk leidde het terras van de plaats der overklimming regt op de bewuste glazendeur; eene glasruit dier deur is van buiten met leem besmeerd en van buiten afgebroken bevonden, gelijk dit daaruit bleek, dat alle de glasstukken binnen op het parket der roodmarmeren zaal

lagen. En in het midden van dat parket *zijn* de stukken zwavelstokken gevonden, waarmede de dief blijkbaar zich licht had verschaft.

Al verder zegt de beschuldigde, dat hij de diamantaire, die zijne aandacht bijzonder trok, door middel van het verbrijzelen van het dekglas had geopend, (na vooraf getracht te hebben de onderdeuren te openen,) en daaruit ontvreemd had drie kistjes met juweelen, van fijn hout gemaakt, met ijzeren of koperen scharnieren, zijnde minder hoog dan lang, terwijl hij in die diamantaire mede gevonden had een schawl, waarin hij die kistjes had vervoerd.

Wij weten dat de diamantaire werkelijk met een glas was gedekt, en dat dit glas verbrijzeld is gevonden, terwijl aan de onderdeuren braak is waargenomen; dat de daaruit ontvreemde juweelen grootendeels geborgen waren in drie kistjes van den opgegeven vorm, en dat in die diamantaire werkelijk gelegen was een zeer kostbare schawl der Prinses, welke schawl mede is vermist, en welke naderhand, door een' arbeidsman terug bezorgd zijnde, door den getuige *Sohultz* in zoodanigen staat gekreukeld en gescheurd is bevonden, dat dezelve blijken droeg van werkelijk tot het vervoeren van kistjes te hebben kunnen dienen.

Eindelijk, de beschuldigde verhaalt, dat hij met den buit regt over het terras gelopen en door

eenig kreupelhout tot aan den muur gekomen zijnde, dien muur was overgeklommen, en zich daarna begeven had naar den stads-ringmuur, welken hij was overgeklommen, en alwaar hij den schawl en de ladder had achtergelaten.

Indedaad, om tot aan den tuinmuur te komen, moest de beschuldigde door kreupelhout heen. — En aan den stads-ringmuur is werkelijk gevonden de schawl der Prinses, en de ladder (zijnde *dezelfde*, die van het bassecour van een Engelschman op de boulevards bleek te zijn weggenomen).

En nu zegge men niet dat die opgegeven daadzaken aan den beschuldigten ook buitendien konden bekend geworden zijn.

Want het spreekt van zelve, dat, over eenen diefstal van dat aanbelang en in een vorstelijk paleis gepleegd, in der tijd veel gesproken en ook in dagbladen geschreven is. Waarheid en onwaarheid zal bij die gesprekken en geschriften wel vermengd geweest zijn, zoo als dit gewoonlijk plaats vindt. Maar, voor zoo verre die geruchten en geschriften *ware* daadzaken en omstandigheden mogten hebben vermeld, konden toch ook *geene andere* door den beschuldigten bij zijne bekentenis worden opgegeven. Daarenboven *onder* de daadzaken, door den beschuldigten bij zijne confessie medegedeeld, worden er gevonden, die zeker nooit in eenig ge-

schrift van den dag zijn opgenomen. Ik zal er slechts ééne noemen. Zij is deze: dat de beschuldigde, volgens zijne confessie, met zijnen buit het paleis verlatende en regt over het terras, naar den muur gaande, dien hij moest overklimmen, door eenig kreupelhout bij den muur is moeten doorgaan. Deze omstandigheid is allerbelangrijkst. Want, juist omdat dezelve zoo gering was, zoo blijkbaar in geen verband tot den diefstal stond, juist daarom ontging dezelve aan de aandacht van het publiek, dat daarop geen acht sloeg, dat daarmede, als buiten zijn oog gelegen, ook niet wel bekend kon zijn. Maar diezelfde omstandigheid (dat gaan door kreupelhout, beladen met den buit,) was, uit hoofde der daarmede verbonden moeilijkheid, *voor den beschuldigten van aanbelang*.

En juist de vermelding van *deze* omstandigheid door den beschuldigten toont aan zijne bekendheid met de localiteit, en dat hij zich werkelijk op de plaats van den diefstal heeft bevonden. — En zoo ook, (om ook dit nog hier met een enkel woord bij te voegen), is in de nieuwspapieren geene beschrijving van den vorm der diamantaire opgenomen, en toch beschrijft de beschuldigde ook dit stuk zoodanig naauwkeurig, dat *ook daaruit* het bewijs moet worden afgeleid, dat de beschuldigde werkelijk op de plaats des diefstals is geweest.

Ook werpe men niet tegen de onwaarschijnlijkheid, dat de beschuldigde (gelijk hij opgeeft) den diefstal alleen zoude ten uitvoer gebragt hebben, en het onaannemelijk zoude zijn, dat de beschuldigde te gelijk de drie kistjes en de ladder zoude vervoerd, en daarmede de overklimming gepleegd hebben; —

Want de beschuldigde wordt evenmin aangeklaagd, van den diefstal *alleen* te hebben gepleegd, als hij aangeklaagd wordt dien *met behulp van eenen complice* te hebben bedreven.

Dat *hij* dader des gepleegden diefstals is geweest, (onverschillig of hij daarbij alleen of door een ander geholpen was,) *dat* is het eenige punt van accusatie en van beschouwing.

En de aggravante omstandigheid, dat hij daarbij door eenen complice zoude zijn bijgestaan, die aggravante omstandigheid wordt niet ten zijnen laste gebragt, omdat zij niet is bewezen.

Men zoude vreemd moeten zijnaan de behandeling van lijfstraffelijke zaken, wanneer men niet wist, hoe dikwijls het gebeurt, dat beschuldigten bij het afleggen hunner confessie wel eens eene enkele verzwarende omstandigheid, waaraan *zij* meenen te moeten *hechten*, verzwijgen en zelfs ontkennen.

Welke redenen de *beschuldigde* hier zoude gehad hebben, om, *bijaldien* hij eenen medehelper bij het plegen van den diefstal *gehad*.

heeft, daarvoor niet uit te komen, — dit valt hier thans niet te onderzoeken, want hij wordt daarvan niet beschuldigd.

De beschuldigde echter is in het bezit van nagenoeg *al* het gestolene bevonden; en wellicht dat de beschuldigde begrepen heeft, deze daadzaak moeilijk te kunnen verklaren, bijaldien hij erkende eenen complice bij den diefstal gehad te hebben. Zoude hij dien complice dan van het leven beroofd, en zich zoo ook van diens aandeel in den buit verzekerd hebben?

Ik mag mij hier geene vermoedens veroorloven. Maar zoo veel is zeker, dat de beschuldigde, die in het bezit van bijna al het gestolene is geweest, (*bijaldien* hij eenen complice heeft gehad,) redenen *kan* hebben, om' de aggraverende omstandigheid, dat de diefstal door meer dan één persoon is gepleegd, te ontkennen, en steeds bij elke gelegenheid te herhalen *dat hij alleen was*, toen hij den diefstal uitvoerde.

Maar ook zelfs dan, wanneer de beschuldigde *te dezen opzichte* een gedeelte der waarheid mogt hebben verzwegen, zelfs dan zoude dit geenszins wegnemen de kracht, die overigens moet worden gehecht aan eene confessie, zoo omstandig afgelegd, zoo zeer *alrunde* bevestigd en gestaafd.

En, wanneer wij nu nagaan, dat deze omstandige confessie door een' man is afgelegd, die niet alleen in de gelegenheid is geweest den

diefstal te plegen, maar ook in wiens bezit bijna al het gestolene is gevonden, dan is het niet mogelijk een meer voldoende bewijs van schuld te leveren, dan hier tegen den beschuldigen bestaat, of men zoude voortaan *alle* misdadigers moeten vrijlaten en de criminele Justitie veilig geheel kunnen afschaffen.

Na deze repliek van den Advokaat-Generaal, tracht de verdediger de daarin vervatte punten, nagenoeg op de volgende wijze, te wederleggen:

MIJNE HEEREN!

Zonder in eene herhaling te treden van hetgeen in den vorigen termijn door mij is aangevoerd, zal ik mij slechts kortelijk bepalen tot sommige punten, die men bij repliek heeft toegengesproken.

Al dadelijk moet ik dan ten stelligste ontkennen, dat er eenig ander bewijs voor het bezit is bijgebracht, dan de bloote bekentenis van den beschuldigde. Niet het minste is hiervan uit de debatten gebleken.

Bij de erkenning van den beschuldigde zoude ik niet ontvankelijk zijn, om dat bezit te ontkennen. Doch, mijne Heeren, die niet ontvan-

kelijkheid zoude toch wel zijn' grond in de wet hebben; ik moet intusschen openhartig bekennen, dezelve nergens voorgeschreven te vinden.

Eene bekentenis, zegt men, kan alleen in capitale misdaden voor suspect gehouden worden; uit wanhoop kan iemand zich schuldig verklaren, om daardoor van het leven te worden verlost, doch, er zal wel geen voorbeeld zijn, dat, men zich aan eene misdaad schuldig verklaart, met het vooruitzicht op teproonkstelling en 15 jarige tuchthuis-straf. — Mijn antwoord is: de beschuldigde heeft dan ook geenszins dat vooruitzicht; alléén in zijne veroordeeling ziet hij een redmiddel uit zijne anders eindelooze ellende; de hoop op gratie spoort hem tot eene bekentenis aan; die gratie is zijn eenig vooruitzicht. Zijne geheele contenance in deze audientie, maar vooral zijne zoo even gehoudene rede, levert daarvan het sprekendst bewijs.

Ook na het door het Publiek Ministerie aangevoerde, meen ik te kunnen volhouden, dat elk ander, buiten den dader, met even veel zekerheid hetzelfde als de beschuldigde had kunnen verhalen.

Het is, ik beken dit volgaarne, den dief nimmer te doen, om eene naauwkeurige kennis der localiteit te verkrijgen, doch de gevolgtrekking daaruit gemaakt, dat de beschuldigde om die

reden de kostbaarheden in de kamers, welke hij doorging, niet bemerkte, kan ik niet aannemen. Hij is toch, volgens zijne confessie van heden, na de voorwerpen, die hem tot den diefstal hadden aangespoord, niet te hebben gevonden, eenige kamers doorgeloopt om te zien, of hij iets anders van waarde konde ontdekken. Daar hij dus geen bepaald doel had, moest hem wel in het oog zijn gevallen wat zich in de eerste en tweede kamer bevond.

Sommige bijzonderheden, zegt men, door hem verhaald, konden althans niet van elders bekend zijn, en deze bewijzen overvloedig, dat *hij* de dader is. Zoo geeft hij nagenoeg de maat op van de door hem medegenomene kistjes; hij zegt tot het wegvoeren derzelve den shawl te hebben gebruikt, en deze droeg daarvan, volgens de verklaring van den getuige *Schultz* de zichtbaarste sporen; de beschuldigde beschrijft naar waarheid en juist den diamantaire; eindelijk, hij zegt met zijnen buit *door krepelhout*, digt bij den muur, te zijn gegaan, en dit zoude hem, wanneer hij de dader niet was, stellig onbekend zijn geweest. Op deze bijzonderheden, die, volgens het gevoelen van het Publiek Ministerie, zoo veel moeten beteekenen, antwoord ik: de maat van de kistjes staat veel juister opgegeven in de *Haarlemsche Courant* van 6 October 1829. Dat de shawl, die men wist dat buiten den muur

was weggeworpen, tot het vervuilen der kistjes gediend had, begreep iedereen; het was de natuurlijkste gissing, die daarover kon worden gemaakt. — Eene juiste beschrijving van den diamantaire heeft de beschuldigde *niet* gegeven; hij zegt er niets anders van, dan dat dezelfde met een glas was overdekt; voorwaar eene bijzonderheid die aan niemand onbekend was! En omtrent het kreupelhout moet ik opmerken, dat ook dit waarschijnlijk wel te Brussel zal zijn bekend geweest. Maar daarenboven, mijne Heeren, wij hebben slechts enkele voorbeelden uit één of twee dagbladen ontleend, en geenszins al de dagbladen van dien tijd doorgelezen, noch ons ten taak gesteld van alles uitvoerig hetzelfde te bewijzen. Wij rekenden de door ons gegeven voorbeelden genoegzaam, om van al het overige hetzelfde te doen vermoeden. En, men moet wel in het oog houden, dat de beschuldigde, gelijk ik in mijn antwoord overvloedig heb aangetoond, uit de opmerkingen en de aan hem gerigte vragen van den Raad-Commissaris, eene menigte der door hem verhaalde bijzonderheden is te weten gekomen.

Eindelijk, mijne Heeren, die erkenning van het Publiek Ministerie, dat de beschuldigde mogelijk complices heeft gehad, beter met de localiteit bekend, bewijst, dat men zijne confesie niet meer in zijn geheel durft volhouden.

Met die erkenenis vervalt dan ook de geloofwaardigheid des beschuldigde, en, met deze, de eenige grond van veroordeeling. De zaak is dus even duister als te voren, en er blijft niets meer overig, waardoor de regter de convictie der schuld van dezen beschuldigde zoude kunnen verkrijgen.

De dupliek van den verdediger ten 5 ure geëindigd zijnde, wordt de terechtzitting door den President gesloten, en 's Hofs uitspraak bepaald op den volgenden dag ten twaalf ure.

Het arrest, alstoen gewezen, luidt aldus:

HET HOF VAN ASSISES IN DE PROVINCIE HOLLAND,
Zuider-Kwartier.

Gezien hebbende de akte van beschuldiging, ten gevolge van het Arrest van het Hoog-Geregtshof in 's *Gravenhage*, kamer van beschuldiging, van den 23 December 1833, door den Prokureur-Generaal opgemaakt tegen CONSTANT POLARI, zich ook genoemd hebbende CARRARA, oud 53 jaren, van beroep koopman en fabrikant, geboren te *Wick*, kanton *Tessin*, in *Zwitserland*, laatst woonachtig te *New-York*, bij het voorszegde Arrest aan dit Hof van Assises verwezen, om door hetzelfde terecht gesteld te worden; houdende dezelve akte van beschuldiging, dat

de beschuldigde in den nacht van den 25 op 26 September 1829, diefstal van eene aanmerkelijke hoeveelheid paarden, juweelen en kostbaarheden, door middel van overklimming alsmede uit- en inwendige braak, in het bewoond paleis van Hunne Koninklijke en Keizerlijke Hoogheden den Prins en Prinses van Oranje, te *Brussel* gepleegd heeft;

Gehoord de mondelinge verklaringen der getuigen, door den Prokureur-Generaal voorgebragt; Gehoord het requisitoir van den Prokureur-Generaal, daartoe tenderende, dat het Hof den beschuldigde zoude schuldig verklaren aan de misdaad, hem bij het resumé der akte van beschuldiging te laste gelegd, en denzelven deswege zoude veroordeelen tot de straf van tepronkstelling op een schavot; voorts tot een confinement in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van vijftien jaren, alsmede in de kosten der procedure, ten behoeve van den Staat; met bevel, dat de gestolen kostbaarheden, voor zoo verre dezelve in handen der Justitie zijn geraakt, aan derzelver wettige eigenaresse, Hare Keizerlijke Hoogheid Mevrouw de Prinses van Oranje, zullen worden teruggeven, en dat een extract uit dit Arrest zoude worden gedrukt en aangeplakt te 's *Gravenhage*, mitgaders te *Brussel*;

Gelet op de verdediging, door of van wege den beschuldigde daartegen ingebragt;

Alle de formaliteiten, bij de wet voorgeschreven, voor zoo verre die nog in observantie zijn, in acht genomen zijnde;

Verklaart den beschuldigde CONSTANT POLARI, zich ook genoemd hebbende CARRARA, schuldig aan diefstal bij nacht, door middel van overklimming alsmede uitwendige en inwendige braak, in een bewoond huis gepleegd;

Gezien art. 384, in verband met art. 381 n°. 4 van het Wetb. van Strafr., luidende enz. • • •

Gezien de artikelen 9 en 11 der Publicatie van den 11 December 1813;

CONDEMNERT den schuldig verklaarden CONSTANT POLARI, zich ook genoemd hebbende CARRARA, om gebragt te worden ter plaatse, waar men gewoon is, voor dit Hof, executie van criminele Justitie te doen, en aldaar, op een schavot, aan een paal gebonden, gedurende een half uur te worden te pronk gesteld, met een papier op de borst, waarop zijne misdaad zal zijn uitgedrukt;

Condemneert denzelven wijders tot een confinement in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van twaalf jaren, alsmede in de kosten der procedure ten behoeve van den Staat, des noods executabel bij lijfswang.

Ordonneert, dat extract van dit Arrest zal worden gedrukt en alhier in 's *Gravenhage*, mitsgaders te *Brussel*, zal worden aangeplakt;

Gelast eindelijk, dat het gestolene, voor zoo verre het in handen der Justitie is, aan de daarop regt hebbende zal worden terug gegeven.

Gedaan en gewezen in 's *Gravenhage* den 8 Maart 1834, bij de Heeren en Mrs. *van der Burgh*, President, Jonkheer *Beelaerts van Blokland*, van *Hamelsveld*, Jonkheer *de Jonge* en *Huijgens*, Raden in den Hove, dewelke deze hebben onderteekend, benevens den Griffier.

(Was geteekend) H. VAN DER BURGH.

VAN HAMELSVELD.

F. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

DE JONGE.

J. HK. HUYGENS.

ARNTZENIUS, *Comm. Griff.*

